

GAZETA LWOWSKA

Wychodzi codziennie o godzinie 5 po południu z wyjątkiem dni poświęconych.

Numer pojedynczy kosztuje w miejscu 10 hal., pocztą 16 hal. — Biura Redakcyi i Administracyi ulica Podwale 1. 3. — Ekspedycya miejscowa i zamiejscowa ul. Czarnieckiego 12. — Listy należy frankować.

Reklamacye otwarte wolne od opłaty.

Telefon Redakcyi Nr. 510.

Telefon Administracyi 637.

Prenumerata:

zamiejscowa:		miejsceowa:	
rocznie 36 K	ówwiorocznie 9 K	rocznie 28 K	ówwiorocznie 7— K
półrocznie 18 K	miesięcznie 3 K	półrocznie 14 K	miesięcznie 2-40 K

W Niemczech 3 K 20 h. miesięcznie. We wszystkich innych państwach 4 K 60 h. miesięcznie.

„Przewodnik naukowy i literacki“, dodatek miesięczny do *Gazety Lwowskiej*, otrzymają cało- i półroczni abonenci bezpłatnie, jednakże ci tylko, którzy prenumerują od 1 stycznia do końca czerwca lub od 1 lipca do końca grudnia, ówioroczni i miesięczni za dopłatą: pierwsi 1 K 50 h., drudzy 60 h. „Przewodnik“ prenumerowany osobno kosztuje 8 K.

Ceny ogłoszeń: Wiersz petitowy lub jego miejsce 26 hal.

Tabelaryczne i liczbowe po 30 hal., nadesłane po 60 hal., kronika 1 kor. za wiersz lub jego miejsce miary petitowej.

Ogłoszenia liczbowe, tabelaryczne i statutowe towarzystw akcyjnych i ubezpieczeniowych po 60 hal. za wiersz petitowy lub jego miejsce.

Ogłoszenia osób i zakładów prywatnych przyjmuje wyłącznie Administracya „Gazety Lwowskiej“. Lwów ulica Podwale 1. 3.

CZĘŚĆ NIEURZĘDOWA.

Lwów, 29 listopada 1917.

Rada Państwa.

Izba panów

Izba panów na wczorajszym posiedzeniu załatwiła bez dyskusji kilka mniejszych przedłożeń.

Następne posiedzenie dzisiaj.

Z Izby posłów.

Po zakończeniu dyskusji nad sprawozdaniem komisji budżetowej o współdziałaniu komisji kontroli długów państwowych przy operacjach finansowych, dokonanych od r. 1912, przyjęła Izba bez zmiany wnioski komisji.

Pierwsze zdanie wniosku, oświadczające, że Izba poselska sprawozdanie komisji kontroli długów państwowych tylko z ubolewaniem przyjmuje do wiadomości, zostało przyjęte 184 głosami przeciwko 112. Na propozycję przewodniczącego wzięto pod obrady sprawozdanie komisji finansowej o podatku wojennym.

W ciągu dyskusji, która się rozwinęła, P. Minister skarbu poparł wniosek p. Hummera, dający Izbie posłów możność kompromisu z Izba panów.

Podczas mowy p. Hummera przyszło do burzliwych, hałaśliwych scen, wywołanych twierdzeniem mowy, że socjali demokraci otrzymali od Rządu pieniądze na *Arbeiter Zeitung*. Socjali demokraci obelgami reagują na to oświadczenie i wołają: „Łajdak — oszczerca!“ Wśród wrzawy kończy p. Hummer swą mowę.

Przydeut stwierdza, że wśród hałasu słyszał tylko szereg słów obelżywych, ale nie

mógł ustalić, kto je wypowiedział i wyraża z tego powodu swe ubolewanie.

Następne posiedzenie dzisiaj.

Z posiedzeń komisji.

Komisya budżetowa załatwiła rozdział: Ministerstwo handlu, przyczem przyjęło szereg rezolucyj, między temi Okuniewskiego i Angermanna w sprawie przeprowadzenia wolnej żeglugi na Dniestrze jako też osiągnięcia wolnego portu na morzu Czarnem.

W komisji kolejowej w dalszym ciągu dyskusji nad wnioskami w sprawie rozporządzeń językowych na kolejach, P. Minister obrony krajowej Czapp oświadczył, że ze względu na przestrzeganie interesów zarządu wojskowego jak największą wagę przywiązywać należy do utrzymania postanowien § 20 obwieszczenia z 19 stycznia 1896 i zasadniczych zasad rozporządzenia Ministra kolejowego z 6 lipca 1915. Ze względu na obronę Państwa, nie można przychylić się do zmiany rozporządzeń o języku służbowym. P. Minister musi się zatem oświadczyć przeciwko zniesieniu rozporządzeń Ministerstwa kolejowego.

P. Minister kolei Bahhans odwołał się do swego poprzedniego oświadczenia i stwierdził, że nie myśli występować przeciwko wnioskowi, domagającemu się ustawowego uregulowania sprawy, jeżeli jednak odnośna ustawa przyjdzie pod obrady, będą musiały być uwzględnione momenty, podniesione przez P. Ministra obrony krajowej, imieniem naczelnej komendy armii.

Co się tyczy rozporządzeń językowych jego poprzednika, P. Minister zauważa, że rozporządzenie z pewnością nie domaga się całkowitego opanowania języka służbowego, lecz znajomości języka odpowiednio do potrzeb służbowych. P. Minister nie przeczy, że przy stosowaniu tych rozporządzeń wydzierały się nieprawidłowości, gotów jest jednak postępować łagodnie, tem bardziej, że

personal z poświęceniem oddawał się służbie, co gorąco uznać należy.

Z Koła Polskiego.

Wczoraj od godziny 5 do 7 po południu obradowało Koło Polskie pod przewodnictwem urzędującego w tym tygodniu wiceprezesa posła Zieleniewskiego. Na posiedzeniu był również obecny P. Minister Galicyi Twardowski. W posiedzeniu brało udział zaledwie dwudziestu kilku posłów. Pierwszym punktem porządku dziennego było sprawozdanie z konferencyi delegatów Koła Polskiego z Rządem w sprawie świadczeń wojennych.

Pos. Loewenstein oznajmił, że Rząd zgadza się na postulaty Koła Polskiego. — Oświadczenie to potwierdził P. Minister Twardowski poczem sprawozdanie przyjęło do wiadomości.

Pos. Diamand poruszył sprawę wyboru Prezesa Koła Polskiego i uzasadnił konieczność tego wyboru zbliżającymi się obradami Delegacyi. Wywiązała się dłuższa dyskusya, w której zabierali głos posłowie: Stesłowicz, Daszyński, Marek, Głabiński i Abrahamowicz, poczem uchwalono wniosek pos. Witosa, wzywający przydystrybucji stronnictw, by jak najrychlej porozumiały się w sprawie wyboru Prezesa Koła.

Dłuższą dyskusję wywołała sprawa stanowiska posłów polskich w Delegacyach. W tym względzie uchwalono następujący wniosek pos. Stesłowicza:

Urzędujący wiceprezes zwoła bezzwłocznie konferencyę delegatów Koła Polskiego, celem ustalenia stanowiska, jakie zająć mają delegaci Koła Polskiego. Na posiedzeniu Koła Polskiego, które ustalić ma stanowisko delegatów polskich, zaprosi przydystrybucji Koła polskich delegatów z Izby panów, celem wspólnego porozumienia się.

Na wniosek pos. Stesłowicza uchwalono wydawać urzędowe komunikaty o obradach i uchwałach Koła Polskiego, polecić sekretarzowi Koła, by zorganizował pomocnicze biuro sekretaryatu, oraz polecić przydystrybucji Koła, by poddawał rewizji skład poszczególnych komisji izbowych i aby przy uwzględnieniu życzeń poszczególnych członków Koła, dążyło do takiego składu komisji, który zabezpieczyłby większą liczbę zastępców Koła w komisjach.

Wczoraj po południu obradowała miejska komisya gospodarza Koła Polskiego pod przewodnictwem posła Stesłowicza. W obradach wzięło także udział wiceprezes Związku 30 miast, Mais. Uchwalono następujące rezolucye: Miejska komisya gospodarza Koła przyjmuje do wiadomości, że Ministerstwo skarbu rozporządzeniem z 22 listopada b. r. upoważniło Galicyjski Zakład kredytowy miejski do urzędowania przy tym zakładzie oddziału dla aprowizacyi miast i oświadczyło gotowość dostarczenia potrzebnych w tym celu funduszy.

Komisya przyjmuje do wiadomości, że Zjazd miast, odbyty w Krakowie w dniu 25 b. m., uznał konieczność założenia powyższego oddziału przy Miejskim Zakładzie kredytowym i domagał się, aby oddział ten zastępował interesy aprowizacyi miast wobec wszystkich Central.

Komisya uznaje konieczność powołania do Rady przybytecznej tego Zakładu kredytowego, oprócz zastępców miast, także delegatów komisji gospodarza Koła i do delegacyi tej wyznacza posłów: Diamanda, Tertila, Marka, Halbana, z prawem delegowania zastępców.

Komitet deleguje stały subkomitet, złożony z posłów Stesłowicza, Grosa, Angermanna, Frogulskiego, Diamanda, Tertila, Marka i Halbana, z prawem delegowania zastępców celem załatwienia wszystkich spraw tyczących się powyższej wymienionej oddziału i postanawia, że subkomitet ten jest upoważniony imieniem Koła Polskiego interwe-

Stanisław Lam.

Walka o hasła romantyzmu.

(W dziesiątą rocznicę śmierci Stanisława Wyspiańskiego).

(Dokończenie).

I jak „Warszawianka“, „Leleweł“ i „Legion“ są rozbiorem wartości romantyzmu historycznego, tak znów „Wesele“ i „Wyzwolenie“ mają dać krytykę sentymentów, które nam dostały się w spadku po wielkich poprzednikach, naocześnie konieczność wyrwania się z tych pęt tradycyi i okazać swięty innych zbawiennych myśli. Część pierwsza zamierzeń, polegająca na satyrze współczesności, powiodła się; druga została jeszcze w mgławicach wyobraźni twórczej. Z tych atoli, jak i poprzednich utworów (do których należy jeszcze dodać „Kazimierza Wielkiego“) wysnuć można wnioski te, które już ongi bez związku z całą ideologią W. wypowiedział Spasowicz, mówiąc, iż „poeta bierze na się funkcję grabarza romantyzmu i obala z wielkiem przekonaniem i zawziętością tę poetokrację, jaka w połowie XIX. w. była istotnym rządem dusz „inteligencyi polskiej“.

Myśl główna „Wesela“ kryje się nie w słowach, wypowiedzianych przez osoby realne, figurki krakowskiej szopki. To jest ledwo „pretekst“, pod jakim mogą się w noc listopadową, zaklęte niby przez dawnego Guślarza z obrzędowych Dziadów zjawić „dramatis personae“. Przychodzą one zwabione czarą muzyki Chochoła, który zdaje mi się być uosobieniem tradycyjnego patriotyzmu, złożonego z łatwo zapalnej słomy („słomia-

ny ogień“) i w cieplarniach wyhodowanych róż. Takiemu wezwaniu powolne osoby mogą tylko śnić o złotym rogu Wernyhory (szlachcie, że go ma — Jasiek, że go otrzymał). Jest to niejako symbolika niewyrobinia politycznego, uganiania się z jednej strony za tanim efektem, z drugiej robiącego sztuczne eksperymenty, które nie znajdują dla siebie podłoża. Toż chłop raczej zachwyca się pawiami piórami, co go zewnątrznie stroić mogą, niż zna się na wartości złotego rogu, z którego ma jeno sznur. Idea narodowa powinna więc przyjść do ludu nie od szlachty, uważającej narodowość za tradycję, ale z świadomości samego ludu ma wyrósć. Świadomość ta zaś oprzeć się musi na uznaniu ludu i jego poczuciu obowiązkowości.

Lecz myśl „Wesela“ zesłała na plan drugi wobec efektów i pomysłów czysto artystycznych, którym uległa publiczność. Czar, jaki był podkreślony w dziele dla okazania tragicznych jego skutków, zstał się sceny między widzów i hipnotyzował ich równie jak bohaterów, kręcących się w takt muzyki Chochoła. I stało się to, co stać się niepowinno było, a zostało dobrze podchwyczone przez Brzozowskiego: „Poeta chciał spędzić żywycę z mogił, chciał, by się myśl ich rozdziła jak na słonecznej niwie — a budził umarłych i żywych tłumy do starych kaplic ściągając“.

Spostrzegł się też Wyspiański, jak dalece zwodnicze jest operowanie nastrojami, trafiającymi wogone tony narodowej muzyki i skomponował rodzaj wykładu na temat pojęć własnych o „Wyzwoleniu“. I tu obok całego mnóstwa postronnych inwektyw, które w szeregu Masak rozmaitości były i są komentowane, wysuwa się walka autora Konrada z Geniuszem-Mickiewiczem. Jest to nawrót do tego samego niemal, co zostało powiedziane w „Legionie“, tylko silniej podkreślone. Nie ulega jednak najmniejszej wątpliwości, że sta-

nowisko ideowe Wyspiańskiego tyle razy akcentowane jest i to skrajnie różnie od tego, jakie zajął ongi Mickiewicz, a nawet Krasinski. Wszakże poeta wytrąca geniuszowi prowadzącemu naród czarą z ręki i zatrząskuje żelazne wrota, wiodące do grobów. By jak ongi sam mówił w „Kazimierzu W.“ nie „brać trupich piszczeł za godło“. Cóż z tego, kiedy pochodnia Konrada przy tej czynności gaśnie. Może to kara za ten czyn, który był spieniewieniem się ideałom piastującym pokolenia całe — a może to ów stały motyw winy i kary wszędzie występujący w twórczości Wyspiańskiego i uzasadniany przez niego po nad konieczność i potrzeby niekiedy. Dość, że „Wyzwolenie“ było tylko negacją.

Prof. Sinko w cytowanej już książce swojej wskazuje na podobieństwo idei walki z romantyzmem, jakie zachodzi między W. a Słowackim. „Stanowisko Rozy Wenedy“ — pisze on — wobec harfarzy i ich przewoźcy króla Derwida, to stanowisko Wyspiańskiego wobec poezyi romsntycznej... Obaj poeci kształtują swa fabuły tak, że ich przebieg zawiera krytykę romantycznej polityki narodu. Komu sama „Lilla Weneda“ nie wystarczy, niech sobie przypomni „przygotowania“ polityki polskiej z XIX. w. przed „Kordyanem“, niech sobie uprzytomni rozkaz Mefistofelasa, by szatan „obłąkał“ jakiego żołnierza, „specjalnie rycerzy polskich“ i rzucił ich w powstanie przeciw gniołacemu wrogowi, a przyzna, że trylogia antiromantyczna Wyspiańskiego jest właśnie przedstawieniem tego obłąkania polskiego rycerza i doprowadzeniem go do absurdu. Za program wziął sobie Wyspiański słowa pierwszej osoby z prologu Kordyana: „Pozwól, panie, tuszyc, — że słowem zdołam cielec złote gład i kruszyć; z brązu wzniosę posągi, gdzie pokruszę gipsy...“ Wpływ Kordyana na Wyspiańskiego nie ogranicza się do koncepcyi gładia

i kruszenia złotych cielec narodowych. „Imaginacya“ i „Strach“, z którymi Kordyan zmaga się przed swym czynem, przybiorą potem w „Nocy listopadowej“ postaci bogin greckich, a pewne rysy charakteru W. Księcia z „Kordyana“ powtórza się także w „Nocy listopadowej“. Wpływ Słowackiego przeszedł do „Kazimierza W.“ a nawet do „Achileisa“ — tak, że na podstawie tego wszystkiego z całą stanowczością powiedzieć można, iż „największą tajemnicą swęj duszy, palingenezę, przyjął Wyspiański od Słowackiego, któremu też zawdzięcza pomysł dramatycznej walki z romantyzmem naszych powstań. Słowacki był jego mistrzem, a on tego mistrza najzdolniejszym, najoryginalniejszym uczniem“.

Czy jednak ideologia Wyspiańskiego była wynikiem jego własnych rozmyślań, czy też miała literackie podłoża i swoich poprzedników, — to jest pewne, iż weszła ona niepodzielnie do systemu myślowego naszego autora, który mając przeświadczenie, że na gruzach zburzonych świątyni nowe wzniesienie trzeba ołtarze — postanowił dać program dla życia narodowego przyszłości. I ten program w zasadzie swej nie był czemś nowem, podany był natomiast w formie bardzo oryginalnej „Akropolisu“. Ożywione posągi i gobeliny świątyni wawelskiej przedstawiają tę pełnię życia, której już dawno nie miały, będąc tylko grobowcami i ozdobą martwej sławy. A pieśń życia za główne przykazanie bierze to tylko „by lemieśz czyj w skraj ziemi się nie worał“. Kiedy zaś dodamy do tego słowa Salvatora „Jam jest siła, moc“ — ustepująca w miejsce rozpadającej się trumny św. Stanisława, pojmijemy łatwo, iż Wyspiański pragnął zamiast narodu, co

... „tak się we swą przeszłość wesał schodził we wszystkie grobowe piwnice z trupami się umarłymi rówieśnik — badał w ich trzewiach zgonu tajemnice —

niować bezpośrednio u Rządu i wszystkich władz oraz Central w sprawie aprowizacji miast i sprawach dotyczących się tego oddziału.

Sytuacja wojenna.

W ciągu dwu lat walk pozycyjnych na płaskowyżu Krasu austro-węgierskie oddziały pionierskie zajmowały się budową stanowisk w przestworzu skalistym, dopomagając tu nieustannie saperom w trudnym ich zadaniu. Z chwilą wyruszenia ofensywy mogli nareszcie pionierzy powrócić do właściwego swego żywiołu, zajęć się pracą wodną. Początkowe natarcie ze wschodu wprost na zachód natrafiało co 15-20 klm. na poważne przeszkody, zwłaszcza na strumienie wód przepływające w kierunku z północy na południe. Są to w ręku nieprzyjaciela doskonałe linie obronne. Potężne uderzenie nad Isonzem nie pozwoliło nieprzyjacielowi szukać ocalenia zaraz za tą rzeką. Dopiero nad Tagliamento, nad którego brzegami już czasu pokoju pobudowano silne linie warowne, stawili Włosi energiczniejszy opór. I tutaj też znaleźli się wreszcie pionierzy w swoim żywiole. Już d. 2 b. m. jedna kompania pionierska podjęła się sforsowania przejścia przez rzekę. Dzięki osłonom naturalnym można było już w dzień przewozić potrzebny materiał na odległość nie większą jak 800 kroków od rzeki. Z nastaniem nocy podsunęły się pontony na wozach na jakie 250 kroków od Tagliamento, zgoła niedostrzeżone przez nieprzyjaciela. Resztę przestrzeni dzielącej je od wody musiano sforsować tym sposobem, że składowe części pontonów — przeciętnie wagi 400 klg. — przeniesi na brzeg pionierzy z pomocą saperów.

Późnym wieczorem spuszczone pontony na wodę i poczęto je spajać, czego straż nieprzyjacielska po przeciwnym brzegu również nie zauważyła. Na spojone już dwudzielne pontony wsiadła wreszcie piechota i łodzie odbyły od brzegu. Dopiero gdy znajdowały się mniej więcej w połowie koryta rzeczno, nieprzyjaciel zobaczył, co się święci i obsypał zuchwałego przeciwnika gradem kul karabinowych, jakoteż siarczystym ogniem karabinów maszynowych. Poziom wody w tym miejscu był tak niski, że tylko niektóre pontony, wynalazszy miejsca głębsze, dotarły do celu. Tem samem nie można było wysadzić na ląd po drugiej stronie rzeki sił dostatecznych. Z podziwu godnym bohaterstwem trzymały się przez 48 godzin na drugim brzegu rzeki drobne, wysadzone tam oddziały austro-węgierskie. Dopiero po mniej więcej gruntownem oczyszczeniu przeciwnego brzegu z nieprzyjaciela, można było przeprowadzić dostateczną ilość

wojska, poczem pionierzy w ciągu 3 zaledwie godzin wybudowali tymczasowy most wojenny. W cztery dni później most ten został zerwany, a miejsce jego zajął normalny most wojenny, którego budowa dokonana została w przeciągu 5 godzin. Po przeprowadzeniu dwu dywizyj z ciężką artylerią usunięto i ten most, aby materiałów użyć w innym miejscu, mianowicie dla ewentualnej przeprawy przez Piave.

Tutaj przesięgnięcie było utrudnione niewielką szerokością rzeki (100-200 m.), jakoteż skutkiem wysokich wałów nadbrzeżnych. Trzeba było nadzwyczajnego sprytu, by nie ściągnąć na siebie uwagi nieprzyjaciela. Jakoż cudownym iście sposobem pionierzy uporali się ze swem zadaniem. W pół mroku wszakże poczynającego się poranku, gdy pontony spuszczone na wodę, wzbudziło się u straży nieprzyjacielskich przecie podejście, iż coś dzieje się musi po przeciwnej stronie. Pontony dostały się pod ogień i nie można było myśleć o przeprowadzeniu piechoty. Wobec tego artyleria austro-węgierska pomiędzy godziną 7 a 8 rano skierowała huraganowy ogień na brzeg zajęty przez Włochów i spędziła ich ztamtąd tak, że przeprawy piechoty nie stało już teraz nie na przeszkodzie. Wprawdzie później Włosi odwzajemniając się pięknem za nadobne, użyli także ognia działowego dla przecięcia szyków przeciwnikowi, armaty włoskie zmuszono jednakże niebawem do milczenia i dalsza przeprawa poszła już gładko.

Te szczegóły nie rzucają wprawdzie światła na sytuację wojenną, pozostają z nią jednak w związku. Podaliśmy je tutaj, aby na podstawie przykładu wskazać, jak ważną rolę w obecnej kampanii włoskiej odgrywają oddziały pionierskie. Konfiguracja terenu jest taka, że gdyby nie ich sprawność nie dałoby się osiągnąć sukcesów poprostu nieprawdopodobnych w swym rozmiarze i błyskawicznym rozwoju. Mocarstwa centralne mają nie tylko doskonałą piechotę, świetną artylerię, wzorową konnicę, lecz mają także doskonale wyćwiczoną, sprawną służbę techniczną i gdzie zajdzie tego potrzeba, używają jej w wodzowie austro-węgierskiej, jakoteż Niemiec w sposób nadzwyczajnie zręczny. Pionierska praca we Włoszech dowodzi jednak we wszystkich kierunkach dokładnej i przeczornej organizacji militarnej mocarstw centralnych, ta zaś obok znakomitego dowództwa jest kluczem do rozwiązania zagadki, dlaczego armie Mocarstw centralnych wszędzie, bez względu na stosunki naturalne terenu, umieją dać sobie radę z trudnościami i przeszkodami, dlaczego na każdym kroku sztandarom ich towarzyszy zwycięstwo.

Podane poniżej biuletyny uzupełniają obraz obecnej sytuacji.

Austro-węgierski biuletyn wojenny.

Wiedeń, 28 listopada. Urzędowo ogłaszają dnia 28 listopada:

Nigdzie nie zaszło nic szczególnego.
Szef sztabu generalnego.

Niemiecki biuletyn wojenny.

Berlin, 28 listopada. Biuro Wolffa ogłasza: Wielka kwatera główna dnia 28 listopada.

(Z zachodniego teatru wojny).

Front wojsk ks. Ruprechta: We Flandryi ogień działowy między lasem Houthouster a Zandwoorde od pory południowej był znaczny. Pod Passchendaele wzmożł się wieczorem do wielkiej gwałtowności. Na obu brzegach Skarpy zwiększona czynność bojowa.

Na polu bitwy pod Cambrai bystre walki ogniowe z braskiem dnia były wstępem do nataro, skierowanych przez Anglików świeżymi dywizjami na Bournon, Fontaine i inne przyległe stanowiska.

Na wschód od Bourlon ich fale atakowe i jadące przed nimi samochody pancerne legły w naszym ogniu. Między Bourlon a Fontaine nieprzyjaciel po kilkakrotnych daremnych naporach wtargnął do naszej strefy obronnej. Bourlon i Fontaine przejściowo utraciliśmy. Na formacje angielskie, silnie przerzedzone walką po domach tych miejscowości, uderzyło przeciwnatarcie naszej piechoty. Wprowadzona w bój oskrzydlająco i pod dziarskim kierownictwem zdobyła ona napowrót te wieś świetnym szturmem i odparła nieprzyjaciela napowrót do lasu Bourlon. Przeszło 200 jeńców i wiele karabinów maszynowych pozostało w naszych rękach. Silny ogień z nastaniem ciemności zelżał. Miejscowe walki piechoty trwały dalej do nocy.

Front wojsk niemieckiego Następcy Tronu: Na północny-wschód od Tahure Francuzi w nieudanej wyprawie zostawili jeńców w naszych rękach. Na zachodnim brzegu Mozy czynność działowa przed południem była zwiększona. Od pory południowej osłabła do poziomu umiarkowanego ognia przeszkodowego.

Front ks. Albrechta: Na północny-wschód od Nomany silne oddziały francuskie natarły na nasze linie. W walce z bliska je odparto.

(Z wchodniego i macedońskiego teatru wojny).

Nie było większych działań bojowych.

(Z włoskiego teatru wojny).

Nie nowego.

Pierwszy generalny kwatermistrz:
Lindendorff.

WOJNA.

Z frontów bojowych.

Biuro Wolffa ogłasza dnia 28 b. m. wieczorem:
Z żadnego frontu nie doniesiono nic nowego.

Zapytanie o Wenecję.

Dzienniki francuskie twierdzą, że Austro-Węgry polciły przez posta hiszpańskiego w Rzymie zapytać rząd włoski, czy Wenecję ma się uważać za miejscowość ufortyfikowaną czy też za miasto otwarte.

Komunikat turecki.

Z dnia 27 b. m. Front synajski: Na wybrzeżu nieprzyjaciel po wczorajszej swej klęsce pracuje nad pobudowaniem stanowisk na południowym brzegu Audzy.

Na całym froncie wczoraj nie było czynności bojowej o jakimkolwiek znaczeniu. Na innych frontach spokój.

Dookoła pokoju.

Komunikat Szwajcarskiej Agencji telegraficznej:

Komisarz spraw zagranicznych w Petersburgu wystosował do zastępców dyplomatycznych w Petersburgu 6 państw neutralnych notę, w której podał im do wiadomości propozycję rządu rosyjskiego, poczynione państwom koalicji w sprawie zawieszenia broni.

W nocie prosi Trocki o urzędowe przedłożenie tych propozycji rosyjskich rządowi Państw centralnych. Poselstwo szwajcarskie w Petersburgu po porozumieniu się z innymi tam urzędującymi poselstwami, przyjęło notę Trockiego i odbiór jej oficjalnie potwierdziło.

Szwajcarska Rada Związkowa przyjęła do wiadomości doniesienie poselstwa szwajcarskiego i postanowiła u swego poselstwa w Petersburgu zasięgnąć bliższych informacji, aby się bliżej zapoznać z propozycjami poczynionymi pełnomocnikom sojuszników rosyjskich.

Szwajcaryja nie zastępuje w Rosyi żadnych obcych interesów i nigdy nie wykraczała poza ramy zastępowania jedynie własnych interesów szwajcarskich.

Rada związkowa zastrzegła sobie też decyzyję co do propozycji Trockiego.

że sam w tych ciągłych łzach i płaczach [pleśnił, brudami czoła pocierał i lice i starzał, w coraz dalsze patrzą groby; wzrok tężył w mroczne podziemia ża- [łoby —

widzieć nowe pokolenie silne i zdrowe, radujące się swobodą i wolnością. Jak zaś dojdę do tych wyżyn, czy przez czyn zbrojny, czy politykę, czy zdobywanie coraz to nowych wartości, — oto dalsze ogniwo w szeregu myśli polskiego idealisty, a temat „Nocy listopadowej“. Szkoda, iż Wyspiański wrócił do historii i na niej interpretował myśli swoje, a nie dał rozwiązania problemu po za schematami literackimi. Skoro bowiem jako autor „Warszawianki“ przyszedł znów do tego samego tematu, to potępiwszy raz czar romantyzmu — nie mógł inaczej ująć tej kwestyi i całe powstanie 1831 r. uważa za pęd szatu wojennego. Wydaje mu się to atoli za mało znaczącym dla tego ruchu zbrojnego, toż dodaje jeszcze siły Przeznaczenia, kierowanego przez Palladę i Nike. Jak jednak krytyka wykazała (l. c.) dał Wyspiański przeciwwagę porywom wszelkim i siłom kierującym w rozprawę, którą uosabia cień ojca Lalewela, doradzający sposobie czyn w sposób pokojowy: „współnością, zgodą kurnych chat“. Inaczej mówiąc żąda „wychowania ludu wiejskiego w solidarny, świadomy siebie naród, a ostrzega go przed rzewem krwi, ostrzega przed ocknięciem się „w kławie strat“. Również „przedstawiciel tych wojskowych, którzy się nie przyłączyli do powstania, generał W. Krasinski, uzasadnia swe zachowanie się chęcią, „by tej oszczędzić krwi, co tam się leje, — gdyście jej tyle w kaźniach roztrwonili — krwi naszej spodleni złodzieje“. Jednym słowem „w poezji życia, której jądrem jest palingeneza i wieczy powrót wszechrzeczy, niema miejsca na wojnę“.

Jakież więc wnioski można wysnuć z rozmyślań Wyspiańskiego nad ideałami poezji i życia polskiego? Zdaje się, że nie omylimy się twierdząc, iż cała walka jego z hasłami romantyzmu opierała się na od-

miennem pojmowaniu roli uczucia zarówno w pieśni jak i odnoszeniu się jednostki i narodu do wytyczonych polityki i drogowskazów życia współczesnego. Jak ongi w zaraniu swoim musiała poezja romantyczna walczyć o miejsce należne dla serca, które więcej miało znaczyć niż „mędrca szkiełko i oko“ — tak w kilkadziesiąt lat później, po zawodach rozmaitych i smutnych doświadczeniach — nastąpiła nowa era, co na sztandarach swych inne wypisała godła. Za późno już było pod koniec XIX. w. na skrajną reakcję pozytywizmu — toż poczęł się plenić ideorealizm, który nie wyrzekając się snów i mirażów, przecie chciał je budować na silyum zrębie rzeczywistości dostosowanej do wymagania chwili. Wyspiański zrozumiał zadanie swoje jako krzewiciela tego kierunku, a wykazując według własnego przekonania najlepiej zły wpływ epoki minionej — poczęł zakładać fundamenta pod polskie Akropolis. Kamień węgielny siły i mocy położył jeszcze własną ręką — dalszych planów dla struktury i architektury nie zdołał już wykonać.

Może byłby powiedział, gdyby mu życia starczyło było jeszcze — gdzie płoną święte ognie i znicz narodowy, który wnieść by należało do świątyni sere naszych. Może byłby dał wskazaówki jak i co czynić należy, by dźwignąć naród z grobu i pleśni trumien i wieść go do promiennych świtów nieznanego, ale szczęśliwego jutra. Tak, jak zostawił nam swoją puściznę literacką — jest w niej więcej burzycielskiej siły i rozmachu — niż zapędu do budowania. Toż na podstawie tych dokumentów pisanych — uważać go należy nie za rycerza walczącego o przyszłość — ale za ostatniego szermierza z marą przeszłości. Zabił ją, pogrzebał i krzyż wetknął w mogiłę, kto wie, czy nie po to tylko, by ramiona krzyża tego jeszcze większy cień rzucały w okół. Niedźwiedź jednak rapsod — podjęty przez następcę, przemienił się może w wielką i potężną pieśń tej wolnej Polski, o której snił Stanisław Wyspiański.

43)

Angel Flory.

Więcej myśleć niż mówić.

XVI.

(Ciąg dalszy).

Ton owych słów przypominał złe czasy. Diana miała przeczuć, że one wróciły, pomimo męstwa swojej duszy, doznała tajemnego zniechęcenia.

Zawieszenie broni nadto krótko trwało, doprawdy! Z tak wielką radością lubowała się w tej wspólnej pracy! Zjednoczenie ich dwóch inteligencji, myśli, skierowanych do jednego celu, tak szacowne dla niej było! I owo zadowolenie, że została wybrana przez niego, aby mu pomagać, był jego współpracownicą, wszystko to stworzyło jej nowe życie, które lubiła i godziny którego zawsze za krótkie jej się wydawały.

Bo od czasu, gdy byli tak ciągle razem, pani Leteslier odnalazła swój spokój; owa atmosfera niepokoju, która tak męciła jej pobyt w Royan, zniknęła obecnie, tajemne wzruszenia jej duszy zdawały się uspokajać.

Wierzyła, że jedynie tylko podziw, naturalny kult uczeniicy dla mistrza budzi w niej to głębokie uczucie, ten zapał, którego potęgi zaprzeczyła sama przed sobą nie mogła.

I oto wystarczył powrót Charvan'a, aby czar przysnął. Jan d'Echevail stawał się znów zjadliwy, ironiczny, obelżywy! Można by myśleć, że Charvan mu zawadza! Zawadza w czem, wielki Boże!...

A ona!...

Jakże wytłumaczyć obecnie nagły smutek całej jej istoty? Nie było to już owo niejasne uczucie przymusu i przynęcenia co dawniej, ale jakby bolesna gorączka, która ją gnębiła.

Cóż więc w niej się zmieniło?...

Ależ nie!... Wszystko to nie istniało! Było tylko chorobliwym złudzeniem wyobraźni; trzeba zrobić wysiłek, opamiętać się, usunąć te myśli, które ją niepokoiły!

Czemu nie pozostała w swym skromnej roli damy do towarzystwa, nadto szybko zapomnianej! Może właśnie dlatego doktor d'Echevail tak bezwzględnie z nią postępował?...

I na wspomnienie nowej niesprawiedliwości, której padała ofiarą, czuła, że w duszy jej budzi się bunt i chęć walki.

Miała jednakże tyle mocy nad sobą, aby usunąć się z oczu doktora; uwolniła się na kilka dni z kliniki, unikała wszelkiej spotkań się z nim, a przy jego matce wobec zaczepnego postępowania Jana, zachowywała wyniosłą rezerwę i smutek, pełen powagi, co uczyniło, że stosunek ich wzajemny stał się bardzo oddalony.

Jednakże pani d'Echevail zauważyła zmianę, która się dokonywała w Dianie i zaniopokoła się, w obawie, czy nie jest cierpiącą. Aby ją uspokoić, młoda kobieta postarała się przybrać weselszy wyraz i wróciła do swojej roli pierwszej asystentki, porzuconej od przeszło tygodnia.

Zdarzyło się, że wkrótce po swoim powrocie, pani Leteslier została silnie poruszona wypadkiem pewnej młodej dziewczyny, dotkniętej chorobą, podobną w swoich oznakach do tej, której uległ jej mąż nieszczęśliwy. Chora musiała już od dawna cierpieć na chroniczną zapalenie wyrostka; była obawa, aby wrzód się nie otworzył i nasunęła się potrzeba natychmiastowej operacji.

Diana daremnie starała się ukryć swoje wzruszenie; natychmiast poczuła, że jest bardą, studiowana do głębi duszy.

Udając przez dni kilka, że zaledwie spostrzegł jej powrót, doktor d'Echevail przesadzał się obecnie w otaczaniu ją specjalną uwagą. Rozgadał się obszernie o źródłach choroby i po skończonej operacji miał do swoich infirmierek prawdziwy wykład, usiłując im dowiedzieć, że w tym wypadku zabieg chirurgiczny sprowadzi prawdopodobnie prze-

Przed konferencją paryską.

Lloyd George odjechał do Paryża, aby wziąć udział w posiedzeniu najwyższej Rady wojennej. Także i Venizelos udał się tam w tym samym celu.

Temps potwierdza, że przy otwarciu konferencji sojuszników w Paryżu, rząd francuski zaproponuje stwierdzenie przez wspólną enuncjację niebezpieczeństwa, któremu podlega Rosya, z powodu panujących obecnie w Petersburgu uzurpatorów. Będzie również szło o to, aby napiętnować naruszenie zobowiązań, jakiego się Rosya dopuszcza przez starania o odrębne rokowania i opublikowanie dokumentów, które mogły być ogłoszone tylko na podstawie wspólnego postanowienia. *Temps* dodaje, że Francja ma odrębne jeszcze powody do skargi na Rosyę i do wniesienia protestu przeciw niej.

Oświadczenie lorda Cecila.

Lord Cecil wygłosił mowę, w której zaprzeczył twierdzeniom, jakoby Niemcy byli wszędzie zwycięzami. Utrata kolonii jest dla Niemców bardzo bolesną. Przytem zwycięstwa angielskie w Palestynie i w Mezopotamii mają wielkie znaczenie. Niemcy nie zajęli ani kawałka ziemi angielskiej. Omawiając sprawę Rosyi, twierdził mowca, że Rosya nie zawiędzie zadania swych sojuszników. Najważniejszą obecnie kwestją jest sprawa tonnażu i jeżeli walka łodziami podwodnymi nie przyberze większych rozmiarów, nie grozi Anglii kłeska głodowa. Wyraził też nadzieję, że Anglia zdoła pokonać Niemców i na tem polu.

Z Warszawy.

(Memoriał w sprawie sztuk pięknych. — Związek miast Królestwa Polskiego. — Przegląd ochotników.)

Z Warszawy donoszą: Wychodząc z założenia, że ingerencja państwa w dziedzinie sztuk pięknych jest konieczna, polski klub artystyczny przedstawił Radzie Regencyjnej sumiennie opracowany memoriał w sprawie departamentu sztuk pięknych przez adw. C. Poznanskię, z inicjatywy i współpracy wydziału międzysekcyjnego polskiego klubu artystycznego, w osobach pp.: art. rzeźb. prof. Wittiga, Z. Binentalę, Leona Chrzastowskiego, prof. H. Melzera i dr. Alfreda Lauterbacha.

Memoriał ten poświęcony jest rozpatrzeniu projektu organizacji państwowej instytucji, opiekującej się sztukami pięknymi oraz polityce państwowej polskiej w stosunku do sztuk pięknych.

Podług memoriału, wszystkie sprawy,

tyczące się państwowej opieki nad sztukami pięknymi, winny być na wzór francuski, scentralizowane w jednej instytucji. We Francji tą instytucją jest podsekretaryat stanu sztuk pięknych, mający na czele podsekretarza stanu, członka gabinetu ministrów. Obojętną jest rzeczą, czy departament sztuk pięknych będzie nosił nazwę Ministerstwa, czy też stał się oddziałem Ministerstwa oświaty. W każdym zaś razie opieka nad sztukami pięknymi powinna być skoncentrowana w jednym departamencie pod jednym kierownictwem.

Państwowa organizacja artystyczna podług memoriału powinna mieć łączność ze społeczeństwem i nie może się oprzeć na czysto biurokratycznych podstawach, lecz musi uwzględnić współdziałanie istniejących instytucji społecznych. Przy poszczególnych sekcjach powstać muszą Rady sekcyjne z udziałem przedstawicieli społeczeństwa, głównie artystów, a pożądaną byłoby utworzenie przy dyrektorze departamentu Rady departamentowej z artystów i przedstawicieli instytucji artystycznych.

Oczekiwano, że podług memoriału, powoływać dyrektor departamentu i starać się o to, ażeby wszystkie kierunki sztuki polskiej były równomiernie uwzględnione. Państwo nie powinno faworyzować jednego kierunku sztuki kosztem drugiego, a musi być bezstronne.

Przechodząc do planu organizacyjnego memoriał zaznacza, iż na czele departamentu stać musi, albo członek gabinetu Ministrów z tytułem Ministra, lub sekretarza stanu sztuk pięknych, albo urzędnik zależny bezpośrednio od Ministra oświaty, z tytułem dyrektora departamentu sztuk pięknych.

Memoriał ustala podział departamentu na szereg sekcji, które mają być podzielone na poszczególne referaty, mianowicie:

- 1) sekcja ogólna z referatami; a) organizacyjnym, b) personalnym.
- 2) sekcja literatury i muzyki z referatami: a) literatury, b) muzyki i c) teatralnym;
- 3) sekcja uczelni z referatami: a) szkolnictwa początkowego i średniego, b) szkół zawodowych, c) szkolnictwa wyższego;
- 4) sekcja sztuk plastycznych z referatami: a) opieki nad zabytkami, b) muzealnym, c) sztuki współczesnej.

Memoriał omawia zadania poszczególnych referatów.

Muzeum narodowe w Warszawie, podług memoriału, powinno mieć organizację autonomiczną. Kierownictwo Muzeum mianowane ma być przez dyrektora departamentu sztuk pięknych, oraz budżet muzealny powinien stanowić część budżetu departamentu. Dyrektor departamentu powinien również powoływać członków Rady muzealnej, kwalifikujących zakupy. Państwo musi również opiekować się muzeami, utrzymaniami

dłużenia życia, jeżeli nie radykalne wyleczenie, ponieważ było to pierwsze stadium choroby. Było to możliwe, ponieważ operacja odbyła się w stosownej porze... Kilka godzin później — dodał, patrząc na Dianę i czyniąc przysiek na tych wyrazach — operacja byłaby daremna, to znaczy karygodna.

Wieczorem dnia tego, gdy doktor wrócił do szpitala, aby odwiedzić operowaną, zatrzymał się chwilę na progu, ujrawszy pochyloną nad chorą, kobietę, której kostium infirmierki nie zdołał odebrać wrodzonej cechy elegancji.

Udał, że nie poznaje pani Leteslier i że nie zauważył, iż odeszła do przyległego pokoju.

Zbadawszy cierpiącą z dokładnością, którą zachowywał we wszystkim co tylko czynił, i zastrzyknawszy jej morfinę, aby złagodzić bole nieznośne, patrzył na nią chwilę okiem badawczym, tak samo nieomylnym, jak jego dyagnozą, i zapewne zadowolony z tego co widział, uśmiechnął się z dobrocią i dotykając pieszczołkami policzka dziewczyny, wyrzekł łagodnie:

— Będzie dobrze, moja mała!

Następnie, wszedł do sali, gdzie Diana się schroniła, zamknął drzwi za sobą i podchodząc do młodej kobiety, stojącej we framudze okna, rzekł do niej tonem ledowatym:

— Zdawało mi się, że wydałem polecenie, aby tę chorą pozostawić w największym spokoju. Jeżeli pierwsza asystentka daje złý przykład, niema powodu, aby inne panie infirmierki nie zjawiały się po za wyznaczonymi godzinami i przesadną gorliwością, utrudniały kurację.

Diana się zaczerwieniła wskutek surowości tych wyrazów, a on mówił dalej beztrosko:

— To prawda, że one nie miały tych samych powodów co pani, aby interesować się specjalnie niektórymi wypadkami.

Młoda kobieta odrzekła porywczo:

— A gdyby i tak było? Czyż nie mam prawa? Czy pan myśli odebrać mi także swobodę wspomnień?

— Nie mam tej pretensji! Wypowiedział już pani swoje wyznanie wiary: umarli powinni mieć pierwszeństwo! To jest zdanie pani, ale nie moje; uznaję, że żywi nie powinni być dla nich poświęceni.

A gdy pani Leteslier protestowała gwałtownym ruchem:

— Co pani robiła, pochylona nad tą chorą, gdy wszedłem? Czy pani wiadomo, że pomoc, chociażby w najlepszych zamiarach, udzielana poza oczami chirurga, może szkodę przynieść?

Wobec tak ostrych słów bunt się w niej obudził, ale się powściągnęła, gdyż Jan d'Echeval nanczył swoje infirmierki prawdziwej dyscypliny medycznej i miał wielki wpływ na ich umysły, od czasu, gdy razem pracowali.

Diana więc odpowiedziała całkiem szczerze, czując, że winna mu wyjaśnienie:

— Nigdy nie miałam zamiaru powzięcia jakiegokolwiek inicjatywy po za oczami pana. Wiedziałam, że personalny zakonný będzie bardzo zajęty dziś wieczorem i dlatego wróciłam do tej młodej dziewczyny, która szczególnie mnie interesuje, przynajmniej do tego! Zastałam ją samą jedną, umierającą z pragnienia i aby jej ulgę zrobić w cierpieniu, kawałkiem lodu usta wyschnięte jej zwilżałam. Czy to było tak bardzo karygodne?

Nie odpowiedział na pytanie.

— Chodzi mi o to — wyznał — aby owa legenda o zawładnięciu, zapowiadana przez Charvana, straciła podstawę. Wystarcza, że pani pomimo jego żalów i ubolewań, zgodziła się przychodzić tutaj trzy razy w tygodniu.

Tym razem młoda kobieta nie mogła się już powściągnąć.

— Gotowa jestem nawet wcale nie przychodzić, jeżeli moja obecność panu się nie podoba. Proszę powiedzieć tylko słówko, a tak się stanie.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

w mniejszych miastach przez gminy lub fundowane przez ofiarne jednostki.

Memoriał zaznacza, iż obstalunki artystyczne państwowe winny być czynione za pośrednictwem departamentu sztuk pięknych. Będzie to zadaniem referatu sztuki współczesnej, który również winien opracowywać decyzje, dotyczące się nabywania dzieł sztuki współczesnej do Muzeów oraz mieć pieczę nad popieraniem sztuki polskiej zagranicą.

Bezstronność i bezpartyjność w zakresie sztuki — oto główne cechy, które, podług memoriału, posiadać powinno przyszłe kierownictwo państwowej organizacji artystycznej. W Radzie sekcji sztuki współczesnej powinni być przedstawiciele wszystkich kierunków artystycznych, aby głos ich był głosem całej sztuki polskiej.

Sądymy — pisze w tej sprawie *Kuryer Warszawski* — iż wystarczające będzie utworzenie w Ministerstwie oświaty podsekretaryatu lub departamentu sztuk pięknych, którego kierownictwo, zachowując bezpartyjność artystyczną, pielegnowałoby sztukę narodową polską. Przy organizacji tego departamentu memoriał polskiego Klubu Artystycznego ważne może oddać usługi.

*

Na Zjeździe delegatów miast w Warszawie akt przystąpienia do Związku miast podpisali delegaci 15 miast, a mianowicie: Warszawy, Łodzi, Kalisza, Płocka, Sosnowca, Włocławka, Piotrkowa, Łomży, Radzimina, Nowego Dworu, Otwocka, Jędrzejowa, Lublina, Kiele i Chełma.

Delegaci innych miast, przysłani na Zjazd, nie mogli podpisać aktu przystąpienia do Związku, ponieważ nie przedstawili dostatecznych pełnomocnictw piśmiennych.

Miasto Olkusz i Staszów zawiadomiły telegraficznie, że przystępują do Związku.

Sprawę wyjednania legalizacji statutu, oraz przeprowadzenia utworzenia się Związku przekazano komisji osobnej. Należą do niej: Z Warszawy pp. Drzewiecki, Suligowski, Żawadzki, Berenzon, Patek, Zielński i Chmielewski; z Łodzi pp.: Skulski i Józef Sachs; z Częstochowy dr. Józef Marczewski; z Kalisza p. K. Wyganowski; z Sosnowca p. Wojsiński, z Włocławka ks. Kruszewski; z Lublina p. Sekutowicz; z Kiele p. Markowski; z Piotrkowa prez. Bolesław Nowicki. Nadto zastrzeżono w niej miejsca dla pp.: Figury z Dąbrowy i Dębowskiego z Radomia.

*

Rozpoczął się tu przegląd ochotników zgłoszonych poprzednio do wojska polskiego. Prawdopodobnie jest to ostatni przegląd ochotników, a to wobec zamierzonego wydania ustawy o powszechnej służbie wojskowej.

Z ROSSYI.

Wiadomości, nadsyłane z rozmaitych stron, o stosunkach wewnętrznych rosyjskich, brzmią ciągle sensacyjnie.

Generalissimus Krylenko udał się na front, ogłoszwszy poprzednio manifest pokojowy do armii lądowej i do floty. Maksymaliści zażądali zaresztowania komendanta wojsk w Moskwie, generała Rybaczewa, który przebrany za chłopą chciał uciec.

W liście do ambasadora angielskiego Buchanan'a domaga się Trocki natychmiastowego wypuszczenia na wolność kilku Rosyan internowanych w Anglii i daje do zrozumienia, że w przeciwnym razie będzie się musiał chwycić odpowiednich środków wobec obywateli angielskich, przebywających w Rosyi.

Daily Telegraph donosi z Petersburga, że bolszewicy zamianowali ministrem wojny pułkownika Murawiewa. Próba Czernowa stworzenia rządu koalicyjnego nie udała się z powodu braku poparcia ze strony komitetu armii.

Rząd bolszewików publikuje w dalszym ciągu tajne dokumenty. Między innymi ogłoszono depezę ministerstwa spraw wewnętrznych do posła rosyjskiego w Paryżu z 9 marca 1916 następującej treści: "Na mającej nastąpić konferencji może WPan użyć jako wytycznej następującej zasady: Zawarte między sojusznikami w czasie wojny układy polityczne muszą pozostać nienaruszone i nie mogą być poddane żadnej rewizji. Dotyczy to naszego układu z Francją i Anglią w sprawie Konstantynopola, Sundu, Syryi, Małej Azji, jakoteż umowy londyńskiej z Włochami. Wszystkie wnioski w sprawie ustalenia przyszłych granic Europy środkowej byłyby obecnie przedwczesne. Na ogół musi się pamiętać, że jesteśmy gotowi pozostać przy ustalaniu zachodniej granicy Niemiec, ponieważ liczymy na to, że sojusznicy ze swej strony pozostawią zupełną wolność w ustaleniu naszych granic od strony Niemiec i Austrii.

Koniecznym jest przedewszystkiem zażądać, aby sprawa polska została usunięta z pomiędzy zagadnień ro-

kowań międzynarodowych i by przeszkodzić wszelkim próbom postawienia Polski w przyszłości pod gwarancję i kontrolę mocarstw.

Co się tyczy państw skandynawskich, musi się dążyć do powstrzymania ich od nieprzyjacielskiego wystąpienia przeciwko nam, a tak samo pomysleć trzeba wezas o zarządzeniach, aby Norwegię przeciągnąć na naszą stronę, na wypadek, gdyby się nie udało uniknąć wojny ze Szwecją.

Rumunii zostały już przyrzeczone wszystkie polityczne korzyści, tak, że jest rzeczą zupełnie niepotrzebną w tym kierunku prowadzić jeszcze dalszą akcję.

Sprawa wyparcia Niemiec z targu chińskiego ma bardzo wielkie znaczenie, decyzya jednak w tej sprawie jest niemożliwą bez współpracy Japonii i dlatego jest rzeczą wskazaną odłożyć rozważanie tej sprawy aż do zebrania się konferencji gospodarczej, na której obecnym będzie także zastępca Japonii.

Köln. Ztg. donosi z Berlina: Rząd bolszewików zdaje się powoli ustalać. Publikacya tajnych układów pomimo gróźb Paryża i Londynu dowodzi energii jego kierowników, którzy w ten sposób zrobili krok stanowczy. Oznacza to więc zerwanie z rabunkową solidarnością, którą rząd carski miał z rządem angielskim i francuskim.

Z doniesienia *Biura Reutersa* w sobotę można poznać, że koalicya pozostawia swoich zastępców w Petersburgu, co przemawia za tem, że uważa za możliwe dalsze umacnianie się bolszewików. Równocześnie zatrzymałaby przez to koalicya możliwość dalszego wpływu na rozwój stosunków w Rosyi.

Niebezpieczeństwo, które tkwi w tem dla rządu bolszewików, nie jest przez ten rząd zapoznawane. Ze strony niemieckiej podkreślano już kilkakrotnie, że Niemcy nie zamysłają mieszać się w wewnętrzne stosunki Rosyi.

Gdy się okaże, że rząd petersburski posiada odpowiednią siłę, by przeprowadzić swoją wolę, wówczas samo przez się stanie na pierwszym planie sprawa możliwości rokowań.

Wobec oświadczeń lorda Roberta Cecila, który tego rządu uznać nie chce, przedstawia się dla nas kwestya bardzo prosta: Kto posiada władzę. Jeżeli się połączy władzę z wolą pokoju, nie widzimy powodu, dla którego rząd bolszewików miał być mniej zdolny do rokowań niż każdy inny rząd.

Prawda opublikowała 23 b. m. następującą odezwę: Rząd chętnie zaproponował rozejm. Żołnierze żądają jednomyślnie pokoju, ale generałowie, jak się zdaje, pragną walki. Duchonin, który się wzbraniał rozpocząć rokowania o zawieszenie broni, dostał dymisy.

Towarzysze! Żołnierze! jeżeli pragniecie dalszej wojny, to broncie Duchonina, jeżeli pragniecie pokoju, popierajcie całą siłą waszego oręża komisarzy rządowych!

Włóścianie! Robotnicy! Wszyscy współobywatele, którzy jesteście oddani rewolucji, obowiązkiem waszym jest słowem i czynem współdziałać w rozstrzygającej walce o honorowy i demokratyczny pokój.

Komisarz dla spraw zagranicznych zawiadomił posłów państw neutralnych, że poczyniono zarządzenia, celem osiągnięcia rozejmu. Nota powiada, że zawarcie natychmiastowego pokoju jest środkiem zbawczym dla wszystkich państw prowadzących wojnę i neutralnych. Rząd rosyjski liczy stanowczo na pomoc robotników wszystkich krajów.

Do dziennika *Times* donoszą z Petersburga ze strony kompetentnej, że na zebraniu ambasadorów i posłów w ambasadzie amerykańskiej postanowiono ignorować notę Trockiego i uważać ją za niebyłą.

Sprawozdawca petersburski *Morning Post* pokłada wszelkie nadzieje w Kaledinie, który jest dobrym przyjacielem koalicyi i w przyszłości będzie z nią współdziałał. Olorzymie zapasy złota państwa rosyjskiego znajdują się obecnie w jego rękach.

Kaledin posiada nadto główny obszar zbożowy Rosyi, t. j. obszar nad Donem, wielką część Małej Rosyi, prowincye nad dolną Wołą i Turkiestan, czyli obszary zjednoczone pod nazwą "Południowo-wschodniej Unii". Obszar ten zaopatruje całą Rosyę w żywność. Kaledin jest panem sytuacji.

Donoszą z Naparandy, że Lenin zarządził częściową demobilizacyę. Rocznik 1899 natychmiast będzie odesłany do domu, a inne roczniki niebawem pójdą za nim. Wracający do domu żołnierze muszą oddać broń komitetowi pułkowemu.

Dziennik Kijowski z 24 października pisze: Żołnierze, którzy na mocy ostatnich rozkazów demobilizacyjnych powracają z armii, dopuszczają się w drodze ekscesów i aktów przemocy nad administracyą kolejową.

Na dworcu kijowskim dotychczas udaje się administracji zapowiedz wszelkim wystąpieniom, lecz nastroj jest nader nerwowy. Łada chwila można oczekiwać ekscesów. W ciągu dnia wczorajszego na dworcu zgromadziło się kilkanaście tysięcy żołnierzy, oczekujących wyruszenia w dalszą drogę. Na całej linii dróg południowo-zachodnich żołnierze zatrzymują pociągi pasażerskie, wskutek czego przybyszą one do Kijowa z kilku lub kilkunastogodzinnym opóźnieniem.

Żołnierze oczekujący na stacji Kijów zaczęli się denerwować i żądać, aby niezwłocznie dano im możliwość wyruszenia w dalszą drogę. Nie pomogły tłumaczenia, iż jest zupełny brak wagonów i lokomotyw, rozległy się krzyki i groźby. Niewiadomo jaki obrót wzięłaby cała sprawa, lecz na szczęście przybył spóźniony o 12 godzin pociąg z Odessy. Żołnierze rzucili się do wagonów tłukąc szyby w oknach, druzgocąc drzwi... Pasażerów wyrzucono z wagonów, bagażem zaś nieszczęśliwcom podzielono się po bratersku.

Około godziny 2 w nocy nadeszła wiadomość, iż ze stacji Żulany wyruszył pociąg z awanturującymi się żołnierzami, którzy zagarnęli ze sobą naczelnika stacji obiecując, iż dokonają nad nim sądu doraźnego. Jakims cudownym sposobem udało się temu ostatniemu zbiedz i ukryć.

Na posterunku wołyńskim żołnierze chcieli dokonać sądu doraźnego na maszyniście, lecz udało się ich uspokoić.

Daily News zamieszcza wiadomość z Petersburga, że stan frontu północnego jest niepokojujący. Ma panować głód, całymi tygodniami nie było chleba, sucharów tylko jest na dwa, trzy dni. Delegaci wojskowi rozkazali wojskom rozpocząć odwrót uporządkowany, aby zapobiedz powszechnej ucieczce, która oczywiście pociągnęłaby za sobą wykroczenia. Na froncie Dźwińskim żołnierze również cierpią głód. Obawiają się zaburzeń wśród wojsk. Zamiast 100 wagonów dziennie przybywało zaledwie po 20 wagonów żywności. Zamęt w przewozach wzrastał wskutek ostatnich wydarzeń. Wojska wysyłane do różnych miejsc, zatrzymywane, gdyż linie kolejowe były pozrywane, aby powstrzymać marsz na Petersburg. Obecnie wojska są w miastach, w których nie można dostać żywności.

Do dzienników holenderskich donoszą z Rosyji: Na froncie panuje istotnie nie do opisania głód. Do pierwszych linii bojowych nie dowozi się zupełnie gorących potraw. Żołnierze zaopatrywani są tylko szczerpami racjami chleba i starych konserw. Szerzy się też dezercja w szeregach. Żołnierze grożą, że w razie gdyby stosunki te się nie poprawiły, będą odmawiali stanowczo posłuszeństwa i masowo zaczęli opuszczać front. Wielka liczba zbiegów wojskowych schroniła się po wsiach i miasteczkach w głębi Rosyji. Zrzućli oni mundury i poprzębierali się w ubrania cywilne. Władze wiedzą o tem, żandarmeryja jednak wojskowa patrzy na to przez palce.

Daily Chronicle dowiaduje się z Petersburga: W Kijowie władza znajduje się w rękach ukraińskiej Rady, która proklamowała republikę ukraińską. Republika będzie połączona z Rosyją i obejmuje gubernie: kijowską, podolską, wołyńską, czernichowską, połtawską, charkowską, jekaterynosławską, chersońską i tanrydzką. Wszystkie posterunki rządowe w Kijowie znajdują się w rękach Ukraińców. Rosyjskie dzienniki zostały skonfiskowane. Dnia 20 bm. wydała Rada manifest, w którym proklamuje republikę, uznaje wszelki majątek prywatny, tudzież własność klasztorów i domen w obszarach ukraińskich za własność państwową i zwołuje konstytuante dla Ukrainy na 28 stycznia 1918.

Według pisma Izwiestja Kaukaz już oderwał się od Rosyji i utworzył własną władzę rządową, oraz wybrał parlament składający się z 40 socjalistów, w którym bolszewicy są reprezentowani tylko przez jednego posła. Panuje zupełny spokój.

Jeden z dzienników holenderskich dowiaduje się pod datą 25 b. m. z Petersburga: Kongres reprezentantów miast i ziemstw postanowił założyć nową, demokratyczną organizację partyjną z następującym programem: 1. protest przeciwko przywłaszczeniu sobie władzy przez bolszewików, 2. konstytuante uważa się za jedyne źródło władzy, 3. odbudowa wszelkich swobód, 4. oddanie ziemi i gruntów komitetom agrarnym, 5. przyspieszenie rokowań pokojowych.

Aż do utworzenia nowego gabinetu ma wszelka władza rządowa spoczywać w rękach zastępców miast i ziemstw.

Wiadomość, że w miejsce Aleksandra Lednickiego nowy rząd rosyjski zamianował prezydentem polskorusyjskiej komisji administracyjnej Kozłowski, jest nieprawdziwa. Według wiarygodnych informacji z Petersburga, Lednicki pozostaje nadal w urzędzie.

Rząd bolszewików wyraził życzenie zdemokratyzowania tej komisji.

Dzisiaj w południe otrzymaliśmy następujące dalsze informacje o stosunkach, panujących w Rosyji:

Az Est dowiaduje się ze Sztokholmu: W Rosyji panuje przekonanie, że Lenin i Trocki nie długo utrzymają się u steru. Bolszewicy pod egidą Czernowa przyłączają się do reszty socjalistów. Okoliczność ta jednak nie wpłynie na kwestyę pokoju, jeśli Mocarstwa Centralne nie wymienią uciążliwych warunków pokojowych i zgodzą się na zawarcie pokoju bez aneksyj.

Diem pisze: Obecny rząd rosyjski stara się przedewszystkiem o zawieszenie broni z Mocarstwami centralnymi, następnie zwoła rząd rosyjski konstytuante, która ostatecznie zadecyduje sprawę pokoju. Ani Lenin ani Trocki nie chcą samowolnie zawierać pokoju. Wobec tego, że cały naród rosyjski pragnie pokoju, spodziewać się należy, że konstytuante oświadczy się jednomyślnie za pokojem.

Ag. Havasa donosi z Petersburga: Nowy rząd rosyjski wydał rozporządzenie znoszące wszystkie różnice klasowe, godności i tytuły.

Russkaja Wola pisze, że w Moskwie postanowiono kandydaturę Gorkiego do konstytuante. Gorkij oświadczył, że w razie wyboru wystąpi w konstytuancie za natychmiastowymi rokowaniami pokojowymi.

Ag. Havasa donosi: W. ks. Tatjana, druga córka zdeponowanego cara, uciekła z Syberyi i ma niebawem przybyć do Ameryki przez Japonię.

Jak z Petersburga telegrafują, pierwsze dni wyborów do konstytuante przebiegły zupełnie spokojnie. Udział ludności jest znacznie liczniejszy, niż przy wyborach gminnych.

KRONIKA.

Lwów, 29 listopada 1917.

Kalendarz.

Piątek (30 listopada):

Andrzeja ap. — Hryhorya Neok. — Ludosława.

Wschód słońca o godzinie 7:00 rano, zachód słońca o godzinie 3:26 po południu.

Temperatura o godzinie 12 w południe + 9 Cel

— **Prezydium Stow. Czerw. Krzyża we Lwowie** podaje do wiadomości, iż z dniem 27 b. m. zaprowadziło jednorazowe urzędowanie w godzinach od 9 rano do 2 po południu w Biurze prezydyalnym Stow. Czerw. Krzyża we Lwowie ul. Batorego 44 I. p.

— **Posiedzenie magistratu.** Wczoraj przed południem odbyła się sesja magistratu pod przewodnictwem komisarza rządowego dra Rutowskiego. Udzielono szeregu subwencji instytucjom i zakładom dobroczynnym. Magistrat nadał 4 stypendya po 200 koron z fundacji im. Szumlańskiego dla celujących uczniów szkół średnich, oraz z fundacji Dąbkowskiej zasiłek dla rękodzielników w kwocie 200 kor. i dwa wsparcia po 40 kor. Dla dostarczenia obuwia i odzieży biednej działawie szkół miejskich podwyższył dotychczasowy kredyt 22.000 koron na 62.000 koron. — „Schronisku Matek“ im. Rutowskiego uchwalono wypłacić kwotę 974 koron tytułem należności za utrzymanie dzieci na koszt gminy. Tow. św. Wincentego a Paulo z okazji 300-letniego jubileuszu istnienia uchwalono wypłacić subwencję 1000 koron dla ubogich.

Wreszcie ukarał magistrat za przekroczenia aprowizacyjne 10 osób grzywnami od 30 do 300 koron, a 4 osoby aresztem od 7 do 14 dni.

— **Apro wizacja miasta.** Na państwowej Radzie gospodarze w Wiedniu przy sposobności omawiania ogólnych spraw aprowizacyjnych, poruszono też kwestyę zaopatrzenia naszego miasta w najpotrzebniejsze artykuły spożywcze. Co się tyczy mąki, Rząd, po przeprowadzeniu kampanii ziemniaczanej, zwrócił się z całą energią celem przeprowadzenia wykupu ziarna i wtedy dopiero możliwe będzie wydzielanie pełnej racji, przewidzianej ustawą. Idzie także o to, aby producenci zajęli się najrychlej odprowadzeniem zboża do miejsc centralnych, które trudnią się rozdziałem.

Na skutek starań Koła polskiego, Rząd zgodził się na dostarczenie miejskiemu Zakładowi kredytowemu odpowiednich funduszy, celem utworzenia osobnego działu aprowizacyjnego dla zakupu towarów w państwach neutralnych. Także zarząd miasta Lwowa przykłada wielką wagę do utworzenia takiego oddziału aprowizacyjnego, któryby stanowił znaczne ułatwienie i prawdziwą pomoc w dzisiejszych trudnych warunkach aprowizacyjnych.

— **Miejski Zakład aprowizacyjny** zawiadania, że począwszy od grudnia b. r. drobna sprzedaż ziemniaków w miejskich sklepach będzie się odbywać tylko w dni powszednie z wyłączeniem niedziel i świąt.

— **Siódmy dzień przerwy ruchu tramwayowego.** Sprawa ryńskiego zaopatrzenia miasta Lwowa w dostateczną ilość węgla została we wszystkich miejscach rozdziału węgla dobrze zrozumiana i istnieje pełna nadzieja, że potrzebne transporty węgla celem rozpoczęcia ruchu tramwayowego nadejdą w najbliższych dniach.

Na polecenie P. Ministra robót publicznych Homana, wyjechał do Berlina referent spraw węglowych z Ministerstwa robót publicznych p. Kloss, aby przy sposobności omawiania spraw węglowych, poruszyć także kwestyę zaopatrzenia miasta Lwowa w węgiel i spowodować wysyłkę większych transportów węgla śląskiego.

Wszelkie przedłożenia ustne, telefoniczne, telegraficzne, nabierają tem większego znaczenia, że także JE. P. Namiestnik generał-pułkownik hr. Hryn zajął się gorąco sprawą węgla dla Lwowa i spowodował wysyłkę przeszło 500 wagonów dla naszego miasta.

Zastępca komisarza rządowego dr. Schleicher przy sposobności pobytu w Wiedniu, razem z posłami miasta Lwowa interweniował u czynników miarodajnych, przedstawiając katastrofalne skutki przerwy ruchu tramwayowego. Według oświadczeń, złożonych wobec dr. Schleichera stwierdzić można, że sprawa uruchomienia elektrowni jest na dobrej drodze, a skoro tylko pociągi węglowe nadejdą do Lwowa, nastąpi zaraz przywrócenie komunikacji tramwayowej.

Zarząd miasta wysłał nawet kilku urzędników, którzy mają zająć się pociągami węglowymi i przyspieszyć — o ile możności — ich przyjazd.

— **Rocznica Listopadowa.** Z powodu przypadającej rocznicy Listopadowej odprawiono dzisiaj o godzinie 10 przed południem w kościele archikatedralnym łacińskim Mszę św. żałobną za spokój duszy poległych powstańców. Na nabożeństwie byli obecni JE. P. Marszałek krajowy Stanisław Niezabitowski z członkami Wydziału krajowego, zastępca komisarza rządowego m. Lwowa radca Dworu Fiedler z członkami Rady przytocznej, grono uczestników powstania z prezesem Biechońskim, młodzież szkolna i t. d.

Równocześnie odbyło się w kościele OO. Bernardynów nabożeństwo żałobne za spokój duszy poległych, urządzone staraniem Czynelnicy katolickiej.

Uroczysty obchód rocznicy Listopadowej odbędzie się dzisiaj o godz. 6 wieczorem w sali ratuszowej.

— **W sprawie wystawy dzieł sztuki** z której dochód przeznaczono na fundusz wdów i sierot po polskich dziennikarzach, wszelkich informacji udziela sekretaryat mieszczący się w Izbie handlowej i przemysłowej przy ul. Akademickiej 1. 17, parter, w godzinach od 10—12 w południe i od 4—6 po południu.

— **Ku czci Wyspiańskiego.** Wczorajszy wieczór, urządzony przez Kasyno i Koło literacko-artystyczne, wypadł pięknie i poważnie. Rozpoczęła go deklamacja artysty naszej sceny, p. Mihułowicza, który wygłosił nastrojowy wiersz Leopolda Staffa p. t. „Treny“, zbierając za należyte jego odczucie gorące oklaski licznie zgromadzonych słuchaczy.

Równie serdecznie dziękowano prof. Tadeuszowi Piniemu za odczyt, który bardzo trafnie scharakteryzował znaczenie Wyspiańskiego w naszym dorobku literackim i jego nieprzebrane zasługi na polu rozbudzenia poczucia narodowego.

Wieczór zakończyły piękne deklamacje z dzieł Wyspiańskiego, wygłoszone przez mistrza w recytowaniu rymowanych utworów p. Józefa Chmielińskiego, p. Meyena oraz panie Wielandównę i Struszkiewiczównę.

— **Powszechne Wykłady Uniwersyteckie i Politechniczne na prowincyi.** W niedzielę dnia 2 grudnia 1917 r. odbędzie się na prowincyi następujące powszechne wykłady Uniwersyteckie i Politechniczne:

W Drohobyczu: Dr. Zdzisław Słuszkiewicz, dyr. banku przemysł. O stosunkach ekonomicznych Galicji. Sala Sokoła, godz. 5.

W Jarosławiu: Dr. Lubowiedzki, o. k. starszy lekarz powiat. O śmiertelności dzieci w czasie wojny. Sala Towarzystwa muzycznego, początek o godz. 4.

W Przemyślu: Bolesław Błażek, prof. gimn.: O Odżywianiu. Sala ratuszowa, początek o godz. 5.

W Samborze: Władysław Brydam prof. gimn.: Ostatnie powieści Żeromskiego. Sala Rady powiatowej, początek o godz. 5.

W Sanoku: Michał Urbanek, prof. gimn.: Miłość ojczyzny u Wyspiańskiego. Sala Rady miejskiej, początek o godz. 4.

W Żółkwi: Roman Zrębowicz, prof. gimn.: Cypryan Norwid, pierwszy ideolog odbudowy Polski. Sala mała Sokoła, początek o godz. 5. Wstęp na wykład 40 halerzy.

— **Włeczory Turskiego na prowincyi.** Stefan Turski, popularny autor „Krowoderskich Zuchów“ po sukcesach odniesionych w Krakowie, gdzie wystąpił dwukrotnie w sali „Sokoła“ zdobywając swoim najnowszym repertuarem humorystyczno wojennym niebywałe wprost powodzenie udaje się do kilku miast prowincjonalnych. Tournée obejmuje następujące miasta: Tarnów 1, Nowy Sącz 3, Jasło 4, Krosno 5, Sanok 6, Sambor 7, Drohobycz 8, Borysław 10 grudnia.

— **Budowa drugiego Teatru we Lwowie.** Dalsze koleje sceny lwowskiej wobec zbliżającej się zmiany w dzierżawie i kierownictwie Teatru, będą coraz szersze zainteresowanie. Wczorajsze tygodniowe zebranie Polskiego Towarzystwa politechnicznego poświęcono więc przedewszystkiem sprawie budowy drugiego teatru.

Przewodniczył prezes radca Dworu Rybicki; referat odpowiedni wygłosił architekt Wincenty Rawski, który lat szereg zasiadając w Radzie miejskiej, żywy brał udział w akcyi budowy obecnego teatru.

Referent uzasadniał najpierw potrzebę wybudowania drugiego teatru we Lwowie, a to dla opery i operetki, pozostawiając obecnemu teatr miejski dla dramatu. Myśl tę propaguje nie tylko ze względu na powagę dramatu, także i techniczne względy za tem przemawiają, aby dramat wyłącznie panował w obecnym okazałym gmachu teatralnym. Budynek drugiego teatru stanąłby w ogrodzie im. Tadeusza Kościuszki, dawniej Pojezuickim. Gmach połączony ma być z dwoma budynkami, w których mieściłyby się sale dla koncertów i balowo-restauracyjna. Znikłaby zatem z powierzchni obecna buda restauracyjna, a miejsce okalające ją obecnie wystarczyłoby zupełnie na pomieszczenie projektowanych budynków, wśród starych drzew, które zostałyby w ogrodzie ochronione. Wedle przybliżonych obliczeń, wynajem sal pokryłby amortyzację kosztów, wyłożonych na budynek teatralny i dwa przyległe budynki z salami. Budynek teatralny miałby być tak skonstruowany, że mógłby służyć zarazem jako teatr letni, a sale budynków sąsiednich, zastąpiłyby t. zw. „kursalon“ w ogrodzie.

Prelegent okazywał na pięknych przezręczach rzuty, fasady i przekroje projektowanego teatru i proponował zawiązanie konsorcjum dla budowy i prowadzenia teatru z większym udziałem gminy.

Interesujące i aktualne wywody p. Rawskiego nagrodzono oklaskami, poczem rozwinęła się dyskusja, w której zabierali głos: radca Drexler, prof. Krzyżkowski, radca Dworu Hauswald, dr. Obmiński, radca Dworu Rybicki i inni. Wyrażono zdanie, że utrzymanie dwóch teatrów będzie dla miasta uciążliwe i nie będzie pieniędzy na budowę drugiego teatru. Radca Dworu Rybicki był innego zdania, wskazując na Kraków, gdzie prosperują doskonale dwa teatry. Prelegent odpowiadając na wywody, podniesione w dyskusyi, zauważył, że budowa drugiego teatru, nie musi nastąpić zaraz i obstawał przy tem, że dramat może się u nas utrzymać, lecz trzeba go kultywować osobno, w osobnym budynku.

— **Pogrzeb ś. p. dr. Włodzimierza Kozłowski** odbył się wczoraj z kaplicy Boimów. Pomimo silnego wichru z deszczem, na placu przed kaplicą, zebrało się jednak liczne grono znajomych i przyjaciół Zmarłego, aby pożegnać zasłużonego na różnych polach swej długoletniej działalności.

Mszy św. żałobnej odprawionej przez ks. kanonika hr. Badeniego wysłuchali między innymi: JE. P. Marszałek krajowy Stanisław Niezabitowski, JE. Prezydent wyższego sądu krajowego Czerwiński, JE. Kraiński, komisarz rządowy dr. Rutowski z zastępcą radcą Dworu Fiedlerem, prezes Towarzystwa kredytowego ziemskiego bar. Maysa z wiceprezesem Vivienem, prezydent dr. Dembowski, członkowie Wydziału krajowego Bnadzikowski, Damski i Jahl, kierownik starostwa lwowskiego radca Żeleski, grono urzędników Towarzystwa kredytowego ziemskiego z dyrektorem bar. Konopką, dalej liczny zastęp przedstawicieli ziemianstwa, prezes kasyna i koła literacko-artystycznego dr. Vogel, dyrektorowie wszystkich niemal banków i instytucji finansowych.

Egzekwie odprawił w kaplicy Boimów JE. ks. Arcybiskup Teodorowicz, poczem ruszył kondukt pogrzebowy prowadzony przez ks. kanonika hr. Badeniego. Zwłoki ś. p. Kozłowskiego złożono na omentarzu Łyzakowskim.

Jutro w piątek, o godzinie 9 rano staraniem Towarzystwa kredytowego Ziemskiego odbędzie się w kościele archikatedralnym łacińskim uroczyste nabożeństwo żałobne za spokój duszy ś. p. dr. Włodzimierza Kozłowskiego.

— **Szybkość wczorajszego wiatru.** Już dnia 27 b. m. przyrządy obserwacyjne Szkoły politechnicznej wskazywały stałe zwiększenie się szybkości wiatru. Około godziny 10 wieczorem tego dnia, wicher dał z szybkością 47 km. na godzinę. W nocy z 27 na 28 b. m. w czasie ogromnego wichru, o czem wczoraj donieśliśmy, szybkość wiatru dochodziła do szybkości 65 km. na godzinę.

Wiedeń, 29 listopada. Dzięki energicznemu zabiegom P. Ministra Galicyi Twardowskiego, Ministerstwo handlu w porozumieniu z dotyczącymi władzami wojskowymi, uznało język polski za dopuszczalny w obrocie telegraficznym w części Królestwa Polskiego pod zarządem austro-węgierskim.

Nowe szczegóły śmierci ks. Sanguszki.

Warszawa, 29 listopada. *Kurier Polski* donosi: Wiadomość o zamordowaniu ks. Sanguszki nie jest ścisła. Sanguszko miał umrzeć nagle śmiercią naturalną. Wiadomość o zamordowaniu jego kuzynek hr. Rzyszczyńskich, według tych samych informacji, jest zupełnie nieprawdziwa. *Kurier* twierdzi, że opis zająć w Sławucie, podany przez *Pet. Ag. Tel.* jest jedynie tylko wytworem bujnej fantazyi.

Dr. Wekerle w Wiedniu.

Budapeszt 29 listopada. Dr. Wekerle złożył wizytę P. Ministrowi spraw zagranicznych hr. Czerninowi i odbył z nim dłuższą konferencję. Wieczorem dr. Wekerle był na audyencji u Najj. Pana.

Chwilowy strajk w Budapeszcie.

Budapeszt, 29 listopada. Wczoraj między godziną 8 rano a 1 po południu nastąpiło zupełne przerwanie ruchu telegraficznego i telefonicznego, gdyż wszyscy funkcyjnarjuszki pocztowi rozpoczęli strajk. Dyrekcya urzędu przyjęła deputację tych funkcyjnarjuszki i przyrzekła wypełnić wszystkie ich postulaty, wobec tego funkcyjnarjuszki podjęli z powrotem pracę.

Nastrój w Hiszpanii.

Madryt, 29 listopada. (Urzędowo). W całej Hiszpanii odbyły się zgromadzenia na rzecz amnestyi. Nie doniesiono o żadnych zajściach.

Dyplomaci austro-węgierscy z Chin w podróży do Europy.

Sztokholm, 29 listopada. Członkowie poselstwa austro-węgierskiego w Pekinie i austro-węgierskich urzędów konsularnych w Chinach wsiadli 20 b. m. w Nowym Jorku na okręt do Bergenfjordu. Wszyscy są zdrowi.

Odpowiedzialny redaktor:

ADAM KRZYZOWIECKI.

Subskrybujcie VII. Pożyczkę wojenną.

ZAPROSZENIE DO PRZEDPŁATY

Przedpłata na „Gazetę Lwowską“ wynosi

W miejscu:

rocznie (od 1 stycznia do końca grudnia) 28 K

półrocznie (od 1 lipca do 31 grudnia) 14 K

kwartalnie (od 1 lipca do 30 września) 7 K

miesięcznie (od 1 do końca każdego miesiąca) 2 40 K

Zamiejscowa:

rocznie K 36 — h

półrocznie K 18 — h

kwartalnie K 9 — h

miesięcznie K 3 — h

„Przewodnik“ prenumerowany osobno, kosztuje:

rocznie 8 K

półrocznie 4 K

kwartalnie 2 K

W celu ustalenia nakładu prosimy o wczesne nadsyłanie prenumeraty, której bardzo nieznaczne podwyższenie, wynikło z konieczności, wskutek wielkiego podwyższenia cen druku i papieru.

Otwarcie Domu Legionowego.

Wynikiem mozolnych starań wydziału opieki nad Legionistami chorymi i uwolnionymi z szeregów, jest otwarcie nowej instytucyi, schroniska dla żołnierzy polskich, którzy po trudach wojennych znajdują w niem ciszę i wypoczynek po znojach.

Dzięki życzliwemu stanowisku gminy m. Lwowa i poparciu komendy miasta Lwowa, zarząd wojskowy zwrócił gminie budynek przy ul. Jabłonowskiej 1. 7, który dotąd był zajęty na cele wojskowe. Po przeprowadzeniu koniecznych adaptacji, budynek, zawierający kilkanaście ubikacyj oddało miasto wydziałowi opieki Legionowej, przeznaczając jednocześnie 2000 koron na pierwsze potrzeby tej nowo powstającej instytucyi.

Dzisiaj w południe odbyło się uroczyste poświęcenie „Domu Legionowego“. Biało wybielone izby przystrojono festonami z gałęzi drzew szpilkowych; od stropu zwieszały się chorągiewki o barwach narodowych polskich. Punktualnie o godz. 12. trzy ubikacje parterowe zapełniły się szczerze przedstawicielami władz wojskowych, miejskich, delegatami towarzystw, instytucyj i zaproszonymi gośćmi.

W akcie uroczystego poświęcenia i otwarcia „Domu Legionowego“ uczestniczyli: Komendant miasta generał-major Nowotny z adjutantem porucznikiem Seyfriedem, zastępcą komisarza rządowego m. Lwowa radca Dworu Fiedler, delegaci komendy Legionów polskich: podpułkownik Galica, porucznik Brzozowski, podporucznik Olbricht, prezydent dr. Dembowski, były prezydent miasta Neuman, grono uczestników powstania 1863 roku z prezesem Biechońskim, postowie: hr. Badeni, Hupka, Merunowicz, delegat komendy etapowej kapitan Malinowski, profesor Uniwersytetu dr. Tołłoczko, radca magistratu dr. Platowski, prezes Izby rekodzielniczej Ohly, reprezentanci prasy i t. d.

Obowiązki gospodyni i gospodarzy pełniły panie Emilia Jędrzejowiczowa, Róża Łukasiewiczowa, oraz panowie redaktor Laskownicki, Hartleb, Damski, Kowarz i komendant stacyi zbrojnej Legionów porucznik Marszałek.

Zebranych powitał krótkim przemówieniem ks. prof. dr. Gerstman i udzieliwszy błogosławieństwa wszystkim tym, którzy przyczynili się do powstania „Domu“ jak też i tym, którzy z jego urządzeń korzystają będą, poświęcił cały budynek.

Imieniem miasta przemówił serdecznie zastępca komisarza rządowego radca Dworu Fiedler, który zaznaczył, że miasto spełniło swój wdzięczny obowiązek, przeznaczając budynek na cel tak wzniosły, jakim jest powstająca instytucya. Bojownicy o wolność, mogą być pewni, że miasto o nich nie zapomni i według sił swoich starać się będzie o pomoc dla instytucyi, będącej schroniskiem dla tych, którzy z bronią w ręku więcej walczyć nie mogą.

Red. Bronisław Laskownicki, imieniem wydziału opieki Legionowej, skreślił przebieg starań o stworzenie takiej instytucyi, jaką jest Dom Legionowy i podziękował za trudy i starania tym wszystkim, którzy przyczynili się do powstania tego schroniska.

Z kolei p. Emilia Jędrzejowiczowa, imieniem grona pań, czynnych w wydziale opieki Legionowej, zapewniła tych, którzy będą korzystać z „Domu“, że komitet dołoży wszystkich starań, aby im na niczem nie zbywało i stworzy środowisko, w którym powinni czuć się tak, jak we własnym domu, wśród rodziny i przyjaciół.

Wreszcie komendant stacyi zbrojnej porucznik Marszałek podziękował komitetowi imieniem dowództwa i Legionistów za wszystkie starania i opiekę, za co żołnierze polscy potrafią się — odwzajemnić. Porucznik Marszałek wznosił okrzyk „Niech żyje Polska“, który zebrani trzykrotnie powtórzyli.

Na zakończenie pięknej uroczystości odśpiewano pieśń „Jeszcze Polska nie zginęła“, poczem goście zwiedzili wszystkie ubikacje „Domu Legionowego“.

Ostatni punkt programu uroczystości stanowiła wspólna fotografia przedstawicieli władz, zaproszonych gości i grona Legionistów, ułożona przez artystę-malarza Marcelęgo Harasimowicza.

TELEGRAMY GAZETY LWOWSKIEJ

Sankcya Cesarzowa.

Wiedeń, 29 listopada. *Wiener Zeitung* ogłasza Najwyższą sankcję Cesarzką dla ustawy o ubezpieczeniu na wypadek choroby.

pedy nie przepuszcza on do właściwego okrętu znajdującego się we wnętrzu. Spód okrętu nie jest osłonięty, ale też nie jest on narażony na rzuty torped, chyba tylko na miny. Obie boczne komory użytkowuje się jako składowe, kotły zaś, maszyny, zapasy węgla i amunicyi mieszczą się we wnętrzu właściwego okrętu.

Naturalnie okręt jest uzbrojony i ma na pokładzie 2 dział 12 ctm. Budowa takiego okrętu ma trwać 5 do 6 miesięcy.

Tyle dotąd znanych szczegółów o nowym wynalazku.

* Ciężkie położenie Polaków w niewoli rumuńskiej. *Dziennik Kijowski* zamieścił niedawno następujące pismo zarządu Związku Polaków wojskowych:

Od początku wojny Rumuni zastosowali jeden system wobec wszystkich obokrajowców, bez różnicy narodowości i wyznania — mężczyzn, bez względu na wiek podeszły, skupiono w obozach dla jeńców cywilnych, kobiety i dzieci pozostawiono na łaskę i niełaskę żandarmeryi. Zewsząd dochodzą skargi na niemożliwe wprost warunki pracy, utrzymania i obchodzenia się z jeńcami w obozach rumuńskich. Jako rezultat takiego stanu rzeczy wskazują, że w jednym z takich obozów po upływie roku z 15.000 ludzi pozostało 1.300, inni zmarli z chorób i wycieńczenia. Nie o wiele lepszym jest położenie rodzin zabranych, pozostających pod opieką żandarmeryi. Główne obozy koncentrują się obecnie w Chuzsi i Cismaneczti.

W położeniu powyższem znalazło się sporo rodzin polskich, zamieszkałych od dawna w Rumunii. Polacy ci pracowali przeważnie w fabrykach, szczególnie w hutach szklanych: Kukuk, Hez-lespec, Maksudy i innych, częściowo zaś zajmowali stanowiska urzędowe, które jednak nie były w stanie uchronić ich od zastania do obozu jeńców cywilnych. Oprócz Polaków byli też Czesi, Słowacy i Słoweńcy, w mniejszej ilości Niemcy i Węgrzy.

Aby zapobiedz fatalnym następstwom takiego stanu rzeczy, należy niezwłocznie poczynić starania o udzielenie związku polskim prawa zwiedzania obozów, w których osadzono jeńców wojskowych i cywilnych, o wyzwolenie Polaków, a również Czechów, Słowaków i Słoweńców z pod opieki żandarmeryi rumuńskiej i umożliwienie rodzinom polskim, skazanym na wymarcie z głodu i zimna, wyjazdu do innych miejsc, gdzie przy pomocy związków polskich mogą uzyskać przytułek i pracę.

Prezes Z. W. P. A. N-tej armii Wł. *Bądzynski*, za sekretarza Cezaryus: *Wyryzkowski*.

Notatki literacko-artystyczne.

Wiadomość koncertowa. Koncert Bronisława Hubermana odbędzie się w piątek, dnia 30 b. m. w sali Filharmonii. Początek punktualnie o godz. 8 wieczorem. Wszystkie miejsca wysprzedane, — kasy wieczornej nie będzie.

Koncert Jarosława Kocijana zapowiedziany został na poniedziałek dnia 3 grudnia w sali Tow. muzycznego. Świetny skrzypek wykona następujący program: Czajkowskiego „Koncert Op. 15“, Regera „Chaconne“, Bacha „Andante“, Paganiniego „Koncert D-dur“, Kocijana „Humoreska“, Wieniawskiego „Legenda“, Smetany „Z mojej ojczyzny“.

Wieczór zapowiada się, dzięki wykonawcy oraz ogromnemu i ciekawemu programowi, bardzo pięknie. Pozostałe bilety do nabycia w składzie nut G. Seyfartha (ul. Akademicka 6).

Repertuar Teatru Miejskiego.

W piątek o godzinie 7 wieczorem po raz 2-gi „Serfina“, komedia w 4 aktach Sardou, z Wandą Siemaszkową w tytułowej roli. — W sobotę o godzinie 3 po południu „Intryga i miłość“, tragedia w 5 aktach Szyllera. — W sobotę o godzinie 7 wieczorem „Traviata“, opera w 4 aktach Verdięgo. Występ Ady Sari-Szayerówny i Tadeusza Łowczyńskiego. — W niedzielę o godzinie 3 po południu „Madame Sans Gêne“, komedia w 4 aktach Sardou, z Wandą Siemaszkową w tytułowej roli. — W niedzielę o godzinie 7 wieczorem „Piękną Heleną“, opera komiczna w 4 aktach Offenbacha, z Ireną Bohuss, Bedlewiczem, Dobrzańskim, Folańskim i t. d. — W poniedziałek o godzinie 7 wieczorem „Carewicz“ sztuka w 3 aktach Gabrieli Zapolskiej. — We wtorek o godzinie 7 wieczorem „Boccacio“, operetka w 2 aktach Suppęgo. — We środę o godzinie 7 wieczorem „Rigoletto“, opera w 5 aktach Verdięgo. Występ Ady Sari-Szayerówny, Bedlewicza, Okońskiego i Tarnawskiego. — We czwartek o godzinie 7 wieczorem „Domek trzech dziewcząt“, trzy akty z życia Franciszka Schuberta, muzyka Schuberta. Występ Ireny Bohuss, Bedlewicza i Łowczyńskiego.

— **Brak tytoniu i papierosów.** Trafiki lwowskie jeszcze bardziej przyczyniają się do trudności w wydestaniu tej odrobiny tytoniu i papierosów, jakie przeznaczone są do publicznej rozprzedaży przez to, że wydają te artykuły tylko „swoim“ klientom „stałym“ i protegowanym. Ilekroć przyjdzie się do trafiki w dzień poboru tytoniu, po kilkugodzinnem wystaniu się w „ogonku“, słyszy się jednako: „nie ma nic“, „było tylko kilkanaście papierosów“. A tymczasem trafiki otrzymują regularnie i tytoni i papierosy. Palacze zmuszeni są kupować potem po lichwiarskiej cenie papierosy u pokątnych kucepów, którym nigdy nie brak tytoniu, albo też w kawiarniach, gdzie dziś sprzedaje się jeden papieros po 16 hal. i więcej!

W ten sposób tworzy się handel fałszywocny, który czyni takie spustoszenia w tak już pustych naszych kieszeniach.

— **Tajny magazyn wykryła znów policya domu przy ul. Kopernika 1. 41.** Między innymi znaleziono 270 kg. owsa, znacznieszą ilość cwkory i grysiku. Artykuły te należące do kupca Leiby Freuda złożono w magazynach policji.

— **Podróże austro-węgierskich poddanych do okupacji niemieckiej w Polsce.** Podania o uzyskanie pozwolenia do podróży z Galicyi do okupacji niemieckiej w Polsce należy wnieść bezpośrednio do generalnego gubernatorstwa w Warszawie, przedtem jednak należy zasięgnąć informacji i wystarać się o przepisane formularze do wypełnienia w cesarsko-niemieckim konsulacie we Lwowie oddział pasportowy.

— **Niemiecki Teatr polowy** pod artystycznym kierownictwem reżysera teatru wiedeńskiego Curta Lessena, zjeżdża do Lwowa na dwa przedstawienia, które odbędą się w dniach 1 i 2 grudnia w sali Casina de Paris. Wykonane zostaną dwie komedie współczesnych autorów. Dochód z przedstawień przeznaczony na cele „Opieki wojennej“.

— **Mikołaj Krylenko.** O nowym generalisimie rosyjskim podaje warszawski *Kurier Polski* następujące nowe szczegóły: Po ukończeniu gimnazjum w Lublinie w r. 1902 zapisał się Krylenko na Uniwersytet w Petersburgu. Tam go też zastała rewolucya, w której brał wybitny udział, jako agitator socjalno-demokratyczny, znany pod pseudonimem „towariszek Awraam“. Doskonały mówca obdarzony energią, podnieconą fanatyzmem, mimo młodego wieku zajął w kręgach rewolucyjnych jedno z naczelnych stanowisk. Już wtedy oświadczył się jako zwolennik kierunku Lenina; napisał też większą rozprawę, której sam tytuł — „W polskich ortodoksyi“, znamionuje jej tendencje. Wielokrotnie aresztowany, wydalony z Petersburga i pozbawiony prawa zamieszkania tam zdawał egzamina uniwersyteckie pokrywając, dojeżdżając dwa razy na rok. W tym czasie uczęszczał na Uniwersytet krakowski. Wreszcie ukończył wydział historyczny, a potem prawny. Nie mogąc otrzymać świadectwa „błagonadzieźności“, aby zostać adwokatem przysięgłym, osiadł przy rodzinie w Lublinie i wykładał w szkołach polskich język rosyjski i historję. Lenin bawił wówczas w Krakowie; aby utrzymać z nim styczność, Krylenko przeniósł się do Sosnowca, również w charakterze nauczyciela szkoły polskiej. Władze szkolne rosyjskie dowiedziały się jednak o rewolucyjnej przeszłości Krylenki i zabroniły mu wykładać nawet w szkołach prywatnych. Wtedy postanowił odbyć obowiązkową służbę wojskową. Rewolucjonista i antimilitarysta początkowo czuł się nieswojsko w szyneli rosyjskiej, zwłaszcza, że władze baecznie śledziły jego kroki. Wkrótce jednak prostolinijność kszarowego życia przypadła do gustu socjal-demokraty, który stał się wzorowym żołnierzem. Przed samą wojną skończył rok służby i wyjechał za granicę dla porozumienia się z Leninem. Tam też zaskoczyła go burza wojenna. W jaki sposób znalazł się znowu w Rosyi — niewiadome.

Kronika zagraniczna.

* **Nietonące okręty.** Koalicya wynajęła „lekarstwo“ na łodzie podwodne. Nowy środek nie działa wprawdzie radykalnie, jak n. p. trucizna, ale za to ma być całkiem pewnym medykamentem. W założeniu swem nie opiera się on na metodzie obrony bądź co bądź zawsze mniej lub więcej niepewnej, lecz na absolutnej defenzywie. Mianowicie idzie tu o zbudowanie wyłącznie nietonących okrętów.

Włoski inżynier Umberto Puglieze skonstruował parowiec transportowy o 10.300 tonach pojemności wody, a taki, że nie może zatonać. Wynalazek ten — jak podaje *Corriere della Sera* — przyjęło właśnie włoskie ministerstwo marynarki.

Konstrukcya wynalazku opiera się na tym pomysłu, aby właściwy okręt otoczyć długim kadłubem, który stanowiłby zapórę dla torped i przejmował ich uderzenia. Statek budowany jest zatem w ten sposób, że siły wybuchu tor-

Rozmaite obwieszczenia.

L. 882/17. C. k. Izba notaryalna lwowska działając po myśli § 29 ustawy notaryalnej wzywa niniejszym interesowanych, by w przeciągu czasokresu sześciomiesięcznego od dnia trzeciego ogłoszenia niniejszego edyktu bieżącego, zgłosili swe prawa do kaucji służbowej s. p. Leopolda Kukawskiego, byłego c. k. notaryusza we Lwowie, odpowiadającej za jego urzędowe czynności na posadach w Wojniłowie, Żurawnie, Zbarażu i we Lwowie, tudzież za urzędowe czynności p. dr. Eugeniusza Heydy w charakterze substytutu s. p. Leopolda Kukawskiego we Lwowie — w biurze podpisanej c. k. Izby notaryalnej — ile że po upływie tego czasokresu kaucya ta bez względu na pretensje osób trzecich uprawnionym właścicielom wydana zostanie.

C. k. Izba notaryalna.
Lwów, 24 listopada 1917. (5542 2—3)

C. II. 114/17 (1). Przeciw Annie z Semkowych Werchoła z Zamościa której miejsce pobytu jest nieznane, wniesiony został do c. k. sądu powiatowego w Glinianach przez Annę Bezruczkę w Zamościu pozew o zniesienie współwłasności ciałła hip. lwh 141 gm. Zamoście i t. d. z pn. Na podstawie pozwu wyznaczono rozprawę w tut. sądzie na dzień 6 grudnia 1917 godz. 9 przed południem. Celem strzeżenia praw kuratki ustanawia się pana Wasyla Semkowa, gospodarza w Zamościu kuratorem.

Tenże kurator zastępować będzie kuratkę w rzeczonych sprawie na jej koszt i niebezpieczeństwo, dopóki ona w sądzie się nie zgłosi lub pełnomocnika nie zamianuje.

C. k. Sąd powiatowy, Oddział II.
Gliniany, 14 listopada 1917. (5560)

C. 74/17. Przeciw niewiadomym z miejsca pobytu Stanisławowi i Maryannie z Pochroniów Oleksy wnieśli Michał i Anna Kołodziejscy pozew o zeznanie dokumentu. Na pozew ten wyznaczono rozprawę na 29 listopada 1917 o 9 rano a kuratorem dla nich ustanowiono Wojciecha Rogoża wójta z Borzęcina.

Tenże kurator zastępować będzie Stanisława i Maryannę z Pochroniów Oleksy w rzeczonych sprawie na ich koszt i niebezpieczeństwo, dopóki oni w sądzie się nie zgłoszą lub pełnomocnika nie zamianują.

C. k. Sąd powiatowy, Oddział II.
Radłów, dnia 12 listopada 1917. (5561)

C. X. 262/17 (1). W sprawie toczącej się przed c. k. sądem powiatowym S. I. we Lwowie przeciw Jetty Rappaport o 960 kor. z pn., ma być doręczoną u hwała z dnia 17 listopada 1917 licza czynności C. X. 262/17 (1), którą rozpisano audyencyę do ustnej rozprawy na dzień 20 grudnia 1917. Ponieważ niewiadomo gdzie Jetty Rappaport przebywa, ustanawia się jej w celu strzeżenia jej praw, kuratora w osobie pana dr. Jakóba Goldberga adwokata we Lwowie.

Tenże kurator zastępować będzie Jette Rappaport w rzeczonych sprawie na jej koszt

i niebezpieczeństwo, dopóki ona w sądzie się nie zgłosi lub pełnomocnika nie zamianuje.

C. k. Sąd powiatowy S. I., Oddział X.
Lwów, dnia 17 listopada 1917. (5553)

Upadłości.

S. 1/12 e. c. (101). W konkursie Henryka Drejera, kierownika kopalni w Borysławiu, wyznacza się w celu wyboru nowego zarządcy masy i tegoż zastępcy w miejscach dotychczasowych, którzy urzędu nie przyjęli, jakoteż w celu uzupełnienia wydziału wierzycieli audyencyę na dzień 11 grudnia 1917 godz. 10 przed południem w c. k. sądzie powiatowym w Drohobyczu, w biurze Nr. 53. Na tę audyencyę wzywa się wierzycieli konkursowych.

Drohobycz, dnia 12 listopada 1917.
(5559) Komisarz konkursowy.

Kuratele.

Nc. IV. 447/17 (4). Na wniosek wierzycielki firmy Katz & Fleischer w Tarnowie zaprowadza się nad przedsiębiorstwem handlowym Reginy Keil z Tarnowa nadzór w myśl rozp. ces. z 17 grudnia 1915 Nr. 373 D. s. p. p. Nadzorcą ustanawia się Ignacego Holzapfa z Tarnowa.

C. k. Sąd obwodowy, Oddział IV.
Tarnów, 27 październ. 1917. (5551 1—3)

P. 149/17 (5). Ogłoszenie pozbawienia własności. Uchwała c. k. sądu powiatowego w Dąbrowie z dnia 23 sierpnia 1917 L. cz. Nc. I. 355/17 (4) pozbawiono całkowicie własności Maryę z Włodarczyków Ziemianną w Gruszowie małym zamieszkałą a to z powodu marnotrawstwa. Kuratorem ustanowiono Jana Włodarczyka w Gruszowie małym.

C. k. Sąd powiatowy, Oddział I.
Dąbrowa, 13 października 1917. (5558)

Amortyzacje.

Nc. XVI. 63/17 (5). Wdrożenie postępowania amortyzacyjnego. Na wniosek Ryfki Rappaport z Drohobycza, wdraża się postępowanie celem amortyzacji następującej rzekomo przez wnioskodawczynię zagubionej książeczki wkładkowej Nr. 9986 na 1919 kor. 60 hal. opiewającej Posiadacza powyższej książeczki wzywa się przeto, aby zgłosił się ze swojemi prawami w ciągu 6 miesięcy w przeciwnym bowiem razie po upływie powyższego czasokresu za nieistniejącą uznana zostanie.

(5541 2—3)
C. k. Sąd powiatowy, Oddział XVI.
Drohobycz, dnia 29 października 1917.

T. IV. 14/17 (2). Jakób Kózka, urodzony w Jawiszowicach w roku 1850 wydał się przed około 28 laty do Ameryki i tam był widziany ostatni raz w roku 1903.

Od tego czasu słuch o nim zaginął i on sam nie dał żadnego znaku życia. Gdy zatem przyjąć należy, że zachodzi ustawowe do mniemanie z § 24 ust. cywilnej, przeto wdraża się na prośbę syna jego Jana Kózki z Jawiszowic postępowanie celem uznania za zmarłego. Wydaje się przeto ogólne wezwanie, aby udzielono sądowi lub kuratorowi p. Franciszkowi Szczerbowskiemu w Jawiszowicach, wiadomości o powyż wymienionym Jakóbie Kózce. Jakóba Kózka wzywa się, aby przed niżej wymienionym sądem stawił się, lub w inny sposób uwiadomił o swem życiu. Sąd tutejszy na ponowną prośbę po dniu 1 grudnia 1918 r. rozstrzygnie o uznaniu za zmarłego.

(5531 2—3)
C. k. Sąd obwodowy, Oddział IV.
Wadowice, 12 października 1917.

T. 26/17 (2). Na wniosek Michała Słuszkiewicza rozpisuje się edykt co do zaginionej książeczki oszczędności Powiatowego Towarzystwa zaliczkowego w Sanoku Nr. 5041 na kwotę 180 kor. opiewającej, na imię Michała Słuszkiewicza wystawionej. Posiadacza wzywa się, ażeby tę książeczkę w przeciągu sześciu miesięcy od dnia pierwszego ogłoszenia edyktu w sądzie okazał, także nni interesowani mają swoje zarzuty przeciw wnioskowi w sądzie wnieść, w przeciwnym bowiem razie zostałyby ta książeczka wkładkowa uznana jako bezskuteczna i pozbawiona prawnej mocy.

(5464 2—3)
C. k. Sąd obwodowy, Oddział IV.
Sanok, dnia 16 października 1917.

Firmy.

Firm. 49/17 Rg. C. 18. Zmiany dotyczące już wpisanej firmy: Dnia 5 kwietnia 1917 roku przy firmie: „Spółka parowej stolarni w Wadowicach“, spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, po niemiecku: „Dampf Tischlerei Gesellschaft in Wadowice“, Gesellschaft mit beschränkter Haftung, wpisano w rejestrze następujące zmiany: Uchwałą walnego zgromadzenia z dnia 30 marca 1917 roku rozwiązano spółkę i zarządzono jej likwidacyę. Likwidatorzy: Lipman Sternlicht i Löwi Taffet, przemysłowcy w Wadowicach. Firma likwidacyjna: Spółka parowej stolarni w Wadowicach, spółka z ograniczoną odpowiedzialnością „w likwidacyi“. Podpis firmy: Likwidatorzy będą wspólnie podpisywać firmę likwidacyjną w ten sposób, iż pod wyciśniętą stampilią lub wypisanem jej brzmieniem, napiszą początkowe litery swych imion i swe nazwiska.

C. k. Sąd obwodowy jako handl., Oddział II.
Wadowice, 5 kwietnia 1917. (5530 2—3)

Firm. 586 Rg. C. I. 326. Zmiany i dodatki odnoszące się do wpisanych już w rejestrze handlowym firm spółkowych. Do rejestru Oddział C. wciągnięto co następuje: Siedziba firmy: Lwów Fredy 1. 6. Brzmienie firmy: Francusko-polskie Towarzystwo naftowe spółka z ograniczoną poręką. Uchwałą walnego zgromadzenia z dnia 23 czerwca 1917 rozwiązano spółkę w myśl tej uchwały

i po myśli ustęgu XXIX. i XVII. kontraktu spółki z daty Lwów 5 kwietnia 1913 l. rep. 22.934 dotychczasowi zawiadowcy są likwidatorami powyższego Towarzystwa. Likwidatorowie ci podpisywać będą firmę w sposób dotychczasowy z tem, że obok wyciśniętej stampili lub wypisanej firmy Towarzystwa umieszczą dopisek „w likwidacyi“. Data wpisu: 11 września 1917.

C. k. Sąd kraj. jako handlowy, Oddział IV.
Lwów, dnia 2 września 1917. (5518)

Firm. 556 Stow. V. 246. Zmiany i dodatki do wpisanych już firm stowarzyszeń. Wpisano w rejestrze stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych. Siedziba stowarzyszenia: Lwów, ul. Wałowa. Brzmienie firmy: Spółka majstrów krawieckich Zjednoczenie, stowarzyszenie zarejestrowane z ograniczoną poręką. Członkowie dyrekcji wystąpili: Kasyer Markus recte Mordko Windbeutel. Członkiem dyrekcji: kasyerem wybrany został: Abraham Tendler, krawiec i kupiec we Lwowie ul. Krakowska. Dzień wpisu: 24 sierpnia 1917.

C. k. Sąd krajowy j. handlowy, Oddz. IV.
Lwów, dnia 17 sierpnia 1917. (5523)

Doniesienia prywatne.

Adresy mieszkańców Lwowa wysyła Wydawnictwo Księgi adresowej za opłatą 50 hal. za adres, za kilka lub kilkanaście adresów policzy się po 40 hal. Porto opłaca Wydawnictwo. Należytość można uiścić znaczkami pocztowymi. — Adres: Lwów, ul. Grotzgera 1. 6.

Chłodzarnie i maszyny dla wyrobu sztucznego lodu buduje i dostarcza dla Wojskowości i Władz cywilnych oraz przedsiębiorstw pracujących w interesie publicznym firma **ROESSELMANN & KÜHNEMANN**, Ekspozytura dla Galicji Wiedeń I., Graben 29 a (Trattnerhof). (5453 2—3)

INSTYTUT TECHNOLOGICZNY

Izby handlowej i przemysłowej
ul. Bourliarda 1. 5

otwiera dnia 19-go listopada

Warstat zelowania

drewnianymi, zginalnymi,
niestukającymi, nieprze-
makalnymi i podeszwami.

Cena za zelowanie:

6'50 — 9'00 K.

zależnie do wielkości.

WARSTAT otwarty w dnie robocze
od godz. 9—1 rano i od 4—6 po
południu. (5452 6—10)

C. k. austriacki wojskowy Fundusz dla wdów i sierót

pod protektoratem Ich Cesarskiej Mości Cesarza Karola i Cesarzowej Zyty

(Oddział ubezpieczeń)

Biurowe krajowe dla Galicji wschodniej we Lwowie c. k. Namiestnictwo.

Biurowe: ul. Słowackiego 16.

Ubezpieczenie w VII. pożyczce wojennej

przez c. k. austr. wojskowy Fundusz dla wdów i sierót

(ODDZIAŁ UBEZPIECZEŃ)

ubezpieczenie życiowe połączone z subskrypcją VII. pożyczki wojennej
jest najtańszym i najwygodniejszym sposobem ubezpieczenia się przy równoczesnym spełnieniu obowiązku obywatelskiego wobec Państwa.

Ubezpieczenie natychmiast ważne po złożeniu pierwszej premii.

BEZ OGLEDZIN LEKARSKICH OD 500—5.000 K.

Premie nigdy nie przepadają.

Ubezpieczyć się może każdy mężczyzna i każda kobieta od 15 do 60 lat.

NOWOŚĆ: ubezpieczenie dzieci.

Ubezpieczenie w amortyzacyjnej pożyczce kosztuje rocznie:

na lat	10,	12,	15,	16,	18,	20,	(5479)
K.	77.—	63.—	48.—	44.50,	39.50,	35.—	

Ubezpieczenie w bonach państwowych na lat 9 płatne po 9 latach gotówką rocznie K 90.—. — Żołnierze na froncie nieczego nie dopłacają. — W razie śmierci natychmiastowa wypłata ubez. obligacyi bez jakichkolwiek dalszych opłat. — Ubezpieczenia te przeprowadza na podstawie umowy z c. k. austr. wojen. Funduszem dla wdów i sierót c. k. uprzyw. Towarzystwo ubezpieczeń życiowych „Austriacki Feniks“ w Wiedniu. — Składający całą premię od razu lokują swój kapitał bardzo korzystnie a bez ryzyka, bo w razie wcześniejszej śmierci oprócz ubezpieczonej obligacyi zwraca się natychmiast jeszcze niezysane premie. — Każdy obywatel pragnący subskrybować pożyczkę winien to uczynić wyłącznie za pośrednictwem c. k. austr. wojsk. Funduszu dla wdów i sierót zawierając ubezpieczenie w pożyczce wojennej nie tylko ze względu, że tu jest ubezpieczenie najtańsze, ale także ze względu na cele tego Funduszu.

Wyjaśnień udzielają upoważnieni Mężowie zaufania i Biuro wojskowego Funduszu dla wdów i sierót Lwów, c. k. Namiestnictwo lub Słowackiego 16.